БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 36 (7483)
14 ФЕВРАЛЬ СЕШАНБА 1950 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Тошкент-Сталин сайлов округи. Улуғ Сталин номи блан (1-нчи бет).
СССР Олий Советига сайловларни меҳнат соҳасида янги ғалабалар блан кутиб оламиз! (1-нчи бет).
Самарқанд шаҳар сайлов округи. Коммунизмнинг улуғ ме'мори (2-нчи бет).
Округ сайловолди кенгашлари (2-нчи бет).
Ўзбекистон ССР саноат, қишлоқ хўжалиги, фан, маданият ва сан'ат ходимларини орден ва медальлар блан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармони (2 бет).
ПАРТИЯ ТУРМУШИ. — Мафкуравий ишларни кучайтириш — энг муҳим вазифа (3 бет).
М. Қориев. — СССР гражданларининг ҳуқуқ ва бурчлари (3-нчи бет).
С. Ҳасан. — Колхозда йиллик ҳисобот йиғилиши (3-нчи бет).
Румония ишчилар партияси Марказий комитетининг бешинчи пленуми (4-нчи бет).

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

АРМИЯ ГЕНЕРАЛИ В. И. ЧУЙКОВНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Армия генерали В. И. Чуйков туғилган кунининг эллик йиллиги муносабати блан ва унинг давлат ҳамда СССР Қуролли Кучлари олдида қилган хизматларини тақдирлаб Василий Иванович Чуйков Ленин ордени блан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ШВЕРНИК.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1950 йил 11 февраль.

СССР Министрлар Советида

Сан'ат ва адабиёт соҳасидаги ғоят юксак асарлар учун учинчи даража Сталин мукофотлари та'сис этиш тўғрисида

СССР Халқ Комиссарлари Советининг 1939 йил 20 декабрьдаги 2078 сонли, 1940 йил 1 февральдаги 178 сонли ва СССР Министрлар Советининг 1947 йил 27 августдаги 3006 сонли қарорларига қўшимча равишда ССР Иттифоқи Министрлар Совети қарор қилди: сан'ат ва адабиёт соҳасидаги ғоят юксак асарлар учун ҳарбири 25 минг сўм миқдорида учинчи даража Сталин мукофотлари та'сис этилсин.

Ҳар йили бериладиган учинчи даража Сталин мукофотларининг миқдори қуйидагича белгиланди:

Музика юзасидан 8 дан 12 гача; тасвирий сан'ат юзасидан 4 дан 7 гача; архитектура юзасидан 2 дан 4 гача; театр-драма сан'ати юзасидан 5 дан 8 гача; опера ва балет сан'ати юзасидан 3 дан 5 гача; кино сан'ати юзасидан 4 дан 6 гача; бадиий проза юзасидан 5 дан 8 гача; поэзия юзасидан 3 дан 5 гача; драматургия юзасидан 3 дан 5 гача; адабий танқид ва сан'атшунослик юзасидан 3 мукофот.

ТОШКЕНТ-СТАЛИН САЙЛОВ ОКРУГИ

Улуғ Сталин номи блан

Сталинчилар шаҳарчасида, улуғ доҳийнинг муборак номи блан аталучи тўқимачилик комбинати ишчиларининг социалистик шаҳарчасида одатдаги тонг отди. Қор учқунлари Ильич чироқлари нурида оппоқ капалаклардай товланиб, аста ёғмоқда. Кўчаларни, ҳашаматли биноларни, қаторасига кетган дарахтларни—хуллас, ҳамма ёқни оппоқ қор қоплаган. Яқиндагина йўлга чиққан трамвай вагонлари, автомашиналар шаҳарча томон ўқдек учиб бормоқда. Тунги сменада ишлаётган тўқимачи, машинасоз, пойафзалчи, карборундчи ва яна аллақанча касб эгалари шу тундаги баракали меҳнатлари блан улуғ айём кунларга ярашa совға тайёрлаётирлар. Уларнинг ҳарбир соатида бирнеча соатнинг салмоғи борлигини биринчи смена ишга тушиши бланоқ цехлардаги кўрсаткич тахталарга ёзиб қўйилган рақамлардан яққол кўриш мумкин.

Ҳарбири неча юзлаб квартирли юксак биноларда чироғлар ёниб туради. Студент китоб-дафтарларини папкасига солаётир, инженер иш столи устидаги чертёжини ўрамоқда, она қувноқ фарзандлини мактабга отлантириб, дастурхонни йиғабошлади, эндигина нонушта қилиб бўлган ишчи деванда ўтириб, радиодан янги хушхабарларни эшитмоқда. Бутун шаҳарча меҳнатга, янги ижодга отланмоқда.

Тўқимачилар ва пойафзалчиларнинг маданият саройлари, тўқимачилик ва педагогика институтлари, мактаблар, комбинат, завод, фабрикаларнинг баланд бинолари, кўп қаватли уйлар улуғ Сталиннинг катта портретлари ҳамда шиорлар ёзилган қизил алвонлар, плакатлар блан безатилган, рангба-ранг электр лампочкалари блан ёритилган.

Биринчи гудокнинг мағрур овози шаҳарча тепасида кезиб, янги куннинг, янги ғалаба кунининг бошланганидан дарак бераётир. Кенг, ёруғ кўчалар одамлар блан тўлиб бормоқда. Қуруқ қорнинг оёқ остида ғарч-ғурчи, мусаффо, аммо баданни ачитучи совуқ ҳаво кишига ажиб бир завқ бахш этади. Ана шу пайтда, бугун кечагидан кўра яхшироқ, эртага бугундан ҳам баракалироқ меҳнат ва ижод қилиш орзуси блан ишхонасига, идора ёхуд лабораториясига бораётган ҳарбир киши улуғ доҳийнинг мулойим табассум блан ма'ноли қараб турган портретини кўрар экан, кўнгли беихтиёр севинчга тўлиб кетади; бундан роса уч йил муқаддам ана шундақанги қиш тонгида сайлов участкасига келиб, улуғ доҳийни ўз республикасининг Олий Совети депутатлигига сайлагани, ёхуд икки йил муқаддам ўртоқ Сталинни пойтахт Совети депутатлигига сайлаш учун қувона-қувона овоз бергани ва шундай улуғ шарафга муяссар бўлгани кўз ўнгида намоён бўлади.

Умумхалқнинг биринчи номзоди — улуғ Сталин учун, демакки, юртимизнинг ободлиги, халқимизнинг бахтиёр ҳаёти, шонли партиямиз ва буюк замонамиз, саодатли турмушимиз ва нурли келажагимиз учун овоз бериладиган шодиёна куннинг арафасидамиз. Мана, сталинчилар шаҳарчасининг бугунги тонги улуғ байрамдан далолат бериб турипти.

Бундан ўн саккиз йил муқаддам ўзбек халқининг содиқ фарзанди, республикамизнинг оқсоқоли ҳурматли Йўлдош Охунбобоев улуғ Сталин номини дилга жо қилиб, тўқимачилик комбинатининг пойдеворига биринчи ғиштни қўйган эди. Ўзбек халқи улуғ Сталин номини дилга жо қилиб, сталинча бешйилликлар даврида улкан комбинатни қуриб битказди. Қадрдон ва севимли доҳийнинг азиз номи блан аталучи ана шу комбинатда яқиндагина 8 минг киши қатнашган сайловолди йиғилиши бўлиб ўтди.

Комбинат ишчилари, инженер-техник ходимлари СССР Олий Совети депутатлигига халқлар доҳийси ўртоқ И. В. Сталинни, В. М. Молотов, Г. М. Маленков, Л. П. Берия, А. Н. Косигин, У. Юсупов ҳамда комбинатнинг отоқли тўқучиси Е. Визгалова ўртоқларни номзод қилиб кўрсатдилар.

Тўқимачилар коллективи улуғ Сталинни СССР Олий Совети депутатлигига биринчи номзод қилиб кўрсатиш блан бутун республика меҳнаткашларининг орзу-тилакларини изҳор қилди. Тошкент тўқимачиларининг бу йиғилиши бепоён Совет Иттифоқи меҳнаткашларининг доҳий Сталинни СССР Олий Совети депутатлигига биринчи номзод қилиб кўрсатиш ҳақидаги орзулари блан ҳамоҳангдир.

Жонажон Сталин умумхалқнинг биринчи номзодидир.

Кишилар йиғилишдан тарқалар экан уларнинг қалбидаги шодлик, қувонч, улуғ доҳийга бўлган жўшқин муҳаббат бениҳоя чексиз... Улар 1946 йил 9 февральнинг унутилмас кечки соатларини эсга олмоқдалар. Ўша куни кечқурун Москвадаги Сталин сайлов округи сайловчилари блан бўлган учрашув вақтида доҳий сўзлаган тарихий нутқ радио орқали эшиттирилган эди. Ўшандан буён тўрт йил ўтди. Бу йиллар ичида совет халқи катта муваффақиятларга эришди.

Мана, Тошкент-Сталин сайлов округининг шу тўрт йил давомида ўзгарган қиёфасига назар ташлайлик. Тўқимачилар шу даврда ўз маҳсулотларини чораккам икки баравар оширдилар. Улар тўқиб чиқарган а'ло сифатли, ранго-ранг газламалар Совет Иттифоқининг ҳамма шаҳарларида машҳурдир. «Таштекстильмаш» заводида фан-техниканинг сўнгги ютуқлари асосида ишлаб чиқарилаётган ажойиб машиналар мамлакатимиздаги йирик тўқимачилик корхоналарида муваффақият қозонмоқда. Тўқимачилик машинасозлари сўнгги тўрт йилда ўз маҳсулотларини салкам икки баравар оширишга муваффақ бўлдилар. 1-нчи пойафзал фабрикасининг ходимлари ажойиб ютуқларни қўлга киритдилар. Пойафзални тез, сифатли ва кўплаб ишлаб чиқариш имконини берадиган горячая вулканизация (чармни эритиб ўтқазиш) усули жорий қилинди. Бу усулга кўчиш учун зарур бўлган пресслар Тошкентнинг ўзидаги машинасозлик заводида ишлаб чиқарилди. Пойафзалчилар тўрт йил мобайнида икки мартадан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқардилар. Карборундчиларнинг маҳсулоти шу даврда икки мартадан кўпроқ ортди. Округ жойлашган Фрунзе районидаги саноат корхоналарида сўнгги тўрт йилда маҳсулот ишлаб чиқариш 271 процент ошди. Сталин сайлов округининг меҳнаткашлари СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилган отоқли тўқучи Евдокия Визгалова блан, пойафзалчи Убай Раҳматуллаев, тўқучи Нурия Ма'сумова, темирчи Михаил Челядинский сингари юзлаб новаторлар, ихтиро'чи ва рационализаторлар блан фахрланадилар. Меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги тобора ошиб бормоқда. Шу даврда Сталин сайлов округида 21 минг квадрат метрдан кўпроқ ҳажмда янги уй-жой бинолари қурилди.

Тошкент-Сталин сайлов округи меҳнаткашлари ўсди, улғайди, уларда янги, коммунистик фазилатлар кун сайин ортмоқда. Ўртоқ Сталин айтганидек, капитал кишанларидан озод бўлган энг оддий совет граждани ҳам чет элларда капиталистик қуллик бўйинтириғи остида яшовчи ҳарқандай юқори мартабали амалдорлардан юксак туради.

Шу кунларда, Тошкент шаҳар, Сталин сайлов округининг меҳнаткашлари — тўқимачилар, машинасозлар, пойафзалчилар, карборундчилар, студент, ўқитучи, профессорлар — барча сайловчиларнинг ижодий ғайрати ва сиёсий фаолияти мислсиз ўсаётганлиги СССР Олий Советига сайловлар арафасида янада яққолроқ намоён бўлмоқда.

СССР Олий Советига сайловларни меҳнат соҳасида янги ғалабалар блан кутиб оламиз!

(«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИДАН)

ЧИРЧИҚ КОРХОНАЛАРИНИНГ ЯНГИ ХИЛ МАҲСУЛОТЛАРИ

Чирчиқ шаҳри корхоналарининг коллективлари СССР Олий Советига сайловлар шарафига стахановча вахталарда туриб, ўз маҳсулотларининг турларини кўпайтирмоқдалар.

«Электрощит» заводининг ишчи ва инженерлари электр тракторларга қувват берадиган кўчма трансформатор киоскалари ишлаб чиқарабошладилар. Бу киоскалар бир жойдан иккинчи жойга осонлик блан кўчирилади. Улар ҳарқандай шароитда ҳам юқори вольтли электр шохобчасидан қувватни ўзига қабул қилиб, уни тракторга бериб туради. Бундан ташқари завод қурилишлар ва саноат корхоналари учун зарур бўлган электр пайванд аппаратларининг мукаммаллаштирилган янги хилларини тайёрлай бошлади.

Фрунзе номли завод кучли насослар ишлаб чиқара бошлади. «Чирчиқсельмаш» заводида кўклам экиш кампанияси даврида қишлоқ хўжалиги учун зарур бўладиган хилма-хил янги машиналар тайёрланмоқда.

МЕҲНАТ УНУМИ ТОБОРА ОШМОҚДА

Хева пахта заводининг коллективи СССР Олий Советига сайловлар шарафига стахановча вахтада туриб ишлаб, меҳнат унумини оширишга ва маҳсулот ишлаб чиқариш планини ортиғи блан бажаришга эришмоқда.

Смена мастери Рўзимат Аитов бригадаси ҳар куни топшириқни 120—125 процент бажармоқда. Тола ажратиш машинасида ишловчи стахановчилардан Саиджонов ва Машарипов, токарь Безбородов, слесарь Ўтаров ўртоқлар икки нормадан иш бажармоқдалар. Завод коллективи бир кеча-кундузда маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғини 15—17 процент ошириб бажаришга муваффақ бўлмоқда.

Қаршидаги 3-нчи темир йўл мактабининг ўқучилари Барат Қодиров блан Ҳамро Худойқулов СССР Олий Советига сайловларда бу йил биринчи марта қатнашадилар. **Суратда:** Барат **Қодиров** ва Ҳамро **Худойқулов** ишлабчиқариш тажрибасидан ўтмоқдалар.

Я. Каминер фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Металлургларнинг мажбурияти

БЕКОБОД. Ўзбекистон металлургия заводининг коллективи СССР Олий Совети сайловлари шарафига, янги мажбуриятлар олдилар. Мартен цехининг ишчилари I квартал планини 28 мартгача бажариш, сайлов кунигача пландан ташқари бирқанча тонна пўлат эритиш, бракни 1,3 процент камайтириш, техника ўқувига яна 50 кишини жалб этиш мажбуриятини олдилар. Бу цехнинг донгдор пўлат қуючиларидан коммунист Ҳафиз Ғаниев, коммунист Максим Харченко, Алексей Штиров ўртоқлар иш унумини бирнеча марта ошириш мажбуриятини олдилар. Ҳозир бу ўртоқлар кунлик топшириқни 120—125 процентга етказиб бажармоқдалар.

I квартал планини 25 мартгача бажариш, шу кварталда пландан ташқари бирқанча тонна прокат бериш мажбуриятини олган прокат цехининг ишчилари кунлик топшириқни ошириб бажармоқдалар.

Ремонт-механика цехининг смена мастери В. Харченко сайлов куни—12 мартгача квартал планини 102 процент бажариш учун курашмоқда. У, сайлов кунига қадар 16 ишчига токарьлик, фрезерчилик ҳунарларини ўргатиш ва уларни разрядларга ўтказиш мажбуриятини олди. Ўртоқ В. Харченко ўз ва'дасини бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқда.

ҚЎКЛАМГА ТАЙЁРГАРЛИК КУЧАЙТИРИЛДИ

Бегайли район, 4-нчи овул советидаги Сталин номли колхознинг ҳамма бригада ва звеноси СССР Олий Совети сайловлари шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, экиш олди ишлари юзасидан амалий вазифалар олдилар. Колхозда қишлоқ хўжалик асбоблари тўла ремонтдан чиқарилди, 17 от ва ҳўкиз боқувга қўйилди.

Колхозчилар маҳаллий ўғитларни тўплаш ва пахта далаларига чиқаришга айниқса катта э'тибор бермоқдалар. Ҳозирги вақтда 19 арава далага маҳаллий ўғит ташимоқда. Яқин атрофдаги ерларга замбил блан ўғит чиқарилмоқда.

ДАСТЛАБКИ НАТИЖАЛАР

Қўқон темир йўл узелининг корхоналарида СССР Олий Совети сайловлари шарафига бошланган социалистик мусобақа яхши натижалар бермоқда. Ванновская станцияси коллективи 1950 йил январь ойи планини муддатидан илгари бажарди ва пландан ташқари юзларча вагонга юк ортди. Темир йўл вагон депоси январь ойи планини 109 процент бажариб, пландан ташқари 4 та вагонни ремонт қилди. Депонинг донгдор стахановчиси, Ленин орденли ўртоқ Галкин январь ойининг 20 куни ичида 3 ойлик нормани бажарди.

Қўқон темир йўл бўлимининг бошқа корхоналарида ҳам январь ойи ишлабчиқариш плани сайловлар шарафига ортиқ бажарилди. Февраль ойининг биринчи ҳафтасида деярли ҳамма корхоналарда меҳнат унуми яна ошди.

САМАРҚАНД ШАҲАР САЙЛОВ ОКРУГИ

Коммунизмнинг улуғ ме'мори

Самарқанд шаҳар сайлов округи меҳнаткашлари вакилларининг сайловолди кенгаши байрамдагидек тантанали вазиятда ўтди.

Кенгашни Ўзбекистон Давлат университетининг ректори ўртоқ М. Мўминов қисқача кириш нутқи сўзлаб очди.

ВКП(б) Марказий Комитетининг ўртоқ Сталин бошчилигидаги Сиёсий бюроси узоқ давом этган гулдурос қарсаклар остида фахрий президиумга сайланди.

Ўзбекистон Давлат университетининг илмий ходими ўртоқ Абдураҳимова сўз олди. У, улуғ Сталиннинг совет халқи олдидаги буюк хизматлари, меҳнаткашларнинг бахт-саодати учун ҳормай-толмай қилаётган ишлари ҳақида сўзлади.

— Бизлар, — деди ўртоқ Абдураҳимова,—ҳозирги кунда Иосиф Виссарионович Сталинга чексиз муҳаббат ва самимий миннатдорчилик ҳислари блан назар солмоқдамиз. Ўртоқ Сталин ўзининг улуғвор фаолияти блан халқ ишончига сазовор бўлди. Совет кишилари жонажон отамиз, севикли дўстимиз, гениал устозимиз ўртоқ Сталинни Олий Совет депутатлигига биринчи номзод қилиб кўрсатмоқдалар.

Залда кучли қарсаклар бошланади. Ўзбек ва рус тилларида: «Улуғ Сталинга шон-шарафлар бўлсин!» деган табрик хитоблари янграйди.

Ўртоқ Абдураҳимова кенгаш қатнашчиларининг гулдурос қарсаклари остида: СССР Олий Совети депутатлигига умумхалқ номзоди — ўртоқ Сталин узоқ йиллар омон бўлсин! — деб хитоб қилади.

«Красний двигатель» заводининг цех бошлиғи ўртоқ Барабаш минбарга чиқади.

— Сталин, — деди ўртоқ Барабаш, — бизнинг ақл-идрокимиз, виждонимиздир! Сталин — ифтихоримиз, қувончимиздир! **(Гулдурос қарсаклар).** Биз учун Сталиндан ҳам қадрлироқ киши йўқ. улуғ Сталин замонасида яшаш ва ишлаш, улуғ Сталин етакчилигида коммунизм тантанаси учун курашишдан ҳам буюк бахт йўқ! **(Гулдурос қарсаклар).**

Ўртоқ Сталин, ўлмас Ленин блан биргаликда, Октябрь революциясини тайёрлаш ва амалга оширишга раҳбарлик қилди, граждан уруши йилларида совет халқининг интервентларга ва оқгвардиячиларга қарши олиб борган курашига ўртоқ Сталин, Ленин блан биргаликда раҳбарлик қилди. Улуғ Сталин урушдан аввалги бешйилликлар даврида бизни ғалабадан -ғалабага олиб келди, совет халқи ўртоқ Сталиннинг раҳбарлиги остида Улуғ Ватан урушида шонли ғалаба қозонди. Халқимиз улуғ Сталиннинг доно етакчилигида коммунизм қурмоқда! **(Гулдурос қарсаклар).**

— Округимиздаги меҳнаткашлар коллективларининг сайловолди йиғилишларида, — деди ўртоқ Барабаш, — Иосиф Виссарионович Сталин СССР Олий Совети депутатлигига биринчи номзод қилиб кўрсатилди. Мен, «Красний двигатель» заводи коллективининг топширувига мувофиқ, ўртоқ Сталинни Самарқанд шаҳар сайлов округидан Иттифоқ Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш тўғрисидаги таклифни қувватлашга кенгаш қатнашчиларини чақираман.

Ҳамма бирданига ўрнидан туриб, замонамизнинг энг улуғ кишиси Иосиф Виссарионович Сталин шарафига гулдурос қарсак чалади.

Паровоз депосининг машинисти Резников, «Ҳужум» фабрикасининг стахановчиси Далаева, «Кинап» заводи цехининг бошлиғи Белавинцев ўртоқлар бирин-кетин сўзга чиқадилар. Улар кенгашда ҳозир бўлган вакилларнинг фикрини изҳор қилиб, ўртоқ Сталин номзодини якдиллик блан қувватлайдилар.

Сайловолди округ кенгашининг қатнашчилари Иосиф Виссарионович Сталинни СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш тўғрисидаги таклифни якдиллик блан қувватлайдилар.

Кенгаш қатнашчилари большевиклар партияси ва совет халқининг улуғ йўлбошчиси Иосиф Виссарионович Сталинга ғоят баланд руҳ блан табрикнома қабул қилдилар. (ЎзТАГ).

Округ сайловолди кенгашлари

Ўзбекистоннинг шаҳарлари ва район марказларида меҳнаткашлар вакиллари, меҳнаткашлар жамиятлари ва жамоат ташкилотлари вакилларининг округ сайловолди кенгашлари бўлиб ўтмоқда.

Округ сайловолди кенгашлари ҳамма жойда большевиклар партияси ва совет халқининг улуғ йўлбошчиси Иосиф Виссарионович Сталинга меҳнаткашларнинг чексиз муҳаббатини ва садоқатини изҳор қилган ёрқин намойишга айланмоқда. Округ кенгашларининг қатнашчилари сайловолди йиғилишларининг СССР Олий Совети депутатлигига коммунизмнинг улуғ ме'мори, севимли йўлбошчимиз ва устозимиз **Иосиф Виссарионович Сталинни** биринчи номзод қилиб кўрсатиш тўғрисидаги қарорларини зўр ватанпарварлик руҳи блан тўлиб-тошган ҳолда якдиллик блан қувватламоқдалар.

Округ сайловолди кенгашларида қабул қилинган резолюцияларда **В. М. Молотов, Г. М. Маленков, Л. П. Берия, К. Е. Ворошилов, А. И. Микоян, Л. М. Каганович, А. А. Андреев, Н. С. Хрушчев, Н. А. Булганин, А. Н. Косигин, Н. М. Шверник, М. А. Суслов, П. К. Пономаренко, М. Ф. Шкирятов** ўртоқларнинг СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилиши якдиллик блан қувватланмоқда.

Округ сайловолди кенгашларининг қатнашчилари республикамизнинг донгдор кишиларини, большевиклар партияси ва совет халқининг содиқ фарзандларини СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш тўғрисидаги таклифларни қизғин қувватламоқдалар.

Иттифоқ Советига сайловлар ўтказиладиган Фарғона сайлов округи ва Миллатлар Советига сайловлар ўтказиладиган Фарғона сайлов округи

Иттифоқ Советига сайлов ўтказиладиган Фарғона сайлов округи ва Миллатлар Советига сайловлар ўтказиладиган Фарғона сайлов округидаги ишчи ва хизматчилар, партия, совет, комсомол ва касаба союз ташкилотлари вакилларининг бирлашган округ сайловолди кенгаши бўлди.

Фарғона тўқимачилик комбинатининг бош инженери Пигалев, шу комбинатнинг ишчиси Отажонов, ўқитучи Пагорная, 2-нчи йиғирув-тўқув фабрикасининг ишчиси Маламинов, профессор Дейнека ва бошқа ўртоқлар СССР Олий Совети депутатлигига сайловолди йиғилишларида кўрсатилган номзодларни қувватладилар.

Кенгаш қатнашчилари Фарғона тўқимачилик комбинатининг стахановчиси ўртоқ **И. Акрамованинг** Иттифоқ Совети депутатлигига ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ **А. Абдураҳмоновнинг** Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилишини бир оғиздан қувватладилар.

Сайловолди йиғилиши **А. Абдураҳмонов** ва **И. Акрамова** ўртоқлардан Фарғона сайлов округларида овозга қўйилиш учун розилик беришларини сўради.

Кенгаш округдаги барча сайловчиларга қарата мурожаат қабул қилди ва сайлов участкаларида ишлаш учун ишончли кишилар сайлади.

Ўртоқ И. В. Сталинга юксак ватанпарварлик руҳи блан табрикнома қабул қилинди.

Иттифоқ Советига сайловлар ўтказиладиган Қарши сайлов округи ва Миллатлар Советига сайловлар ўтказиладиган Қарши сайлов округи

Иттифоқ Советига ва Миллатлар Советига сайловлар ўтказиладиган Қарши сайлов округларидаги меҳнаткашлар вакилларининг округ сайловолди кенгаши сайловолди йиғилишларининг Иттифоқ Совети депутатлигига Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари ўртоқ **П. А. Кабановни** ва Миллатлар Совети депутатлигига Қарши районидаги «Ҳужум» колхозининг раиси ўртоқ **М. Жумаевани** номзод қилиб кўрсатиш ҳақидаги қарорларини якдиллик блан қувватлади.

Кенгаш қатнашчилари округдаги барча сайловчиларга қарата мурожаат қабул қилдилар ва ишончли кишилар сайладилар.

Сайловолди кенгашининг қатнашчилари совет халқи эришган барча ғалабаларнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси Иосиф Виссарионович Сталинга ғоят баланд руҳ блан табрикнома қабул қилдилар.

Иттифоқ Советига сайловлар ўтказиладиган Урганч сайлов округи ва Миллатлар Советига сайловлар ўтказиладиган Урганч сайлов округи

Меҳнаткашлар вакилларининг Хевада бўлиб ўтган сайловолди кенгаши ишчилар, хизматчилар, колхозчилар, жамоат ташкилотлари вакиллари сайловолди йиғилишларининг Ўзбекистон ССР Давлат Хавфсизлиги министри ўртоқ **М. И. Баскаковни** Иттифоқ Совети депутатлигига ва Урганч район қишлоқ хўжалик бўлимининг зоотехниги ўртоқ **А. Отажоновани** Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш тўғрисидаги қарорини якдиллик блан қувватлади.

Сайловолди кенгашининг қатнашчилари Иосиф Виссарионович Сталинга ғоят кўтаринки руҳ блан табрикнома қабул қилдилар.

Иттифоқ Советига сайловлар ўтказиладиган Чимбой сайлов округи, Миллатлар Советига сайловлар ўтказиладиган Чимбой сайлов округи ва Миллатлар Советига сайловлар ўтказиладиган Қўнғирот сайлов округи

Қўнғирот районининг байрамдагидек безатилган клубида корхона коллективлари, колхозлар, муассасалар, жамоат ташкилотлари ва меҳнаткашлар жамиятлари вакилларининг бирлашган сайловолди кенгаши бўлди. Сайловолди кенгашининг қатнашчилари Чимбой сайлов округидан Ўрта Осиё Темир йўллари бошлиғининг ўринбосари ўртоқ **F. Хўжаевнинг** Иттифоқ Совети депутатлигига, Чимбой сайлов округидан Ўзбекистон ССР халқ артисти ўртоқ **С. Эшонтўраеванинг** Миллатлар Совети депутатлигига ва Қўнғирот сайлов округидан Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министри ўртоқ **Қ. Раҳимовнинг** Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилишларини қизғин қувватладилар.

Кенгаш қатнашчилари сайловчиларга қарата мурожаат қабул қилдилар.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

Ўзбекистон ССР саноат, қишлоқ хўжалиги, фан, маданият ва сан'ат ходимларини орден ва медальлар блан мукофотлаш тўғрисида*)

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг ташкил этилганига йигирмабеш йил тўлиши муносабати блан ҳамда саноат, қишлоқ хўжалиги, фан, маданият ва сан'атни ривожлантириш соҳасида эришилган муваффақиятлари учун **мукофотлансин:**

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БЛАН

1381. **Солиев** Содиқжон — Маҳаллий саноат министрининг ўринбосари.

1382. **Солихўжаев** Муҳаммадали — Бензин тарқатучи станциялар Ўзбекистон бошқармасининг бошлиғи.

1383. **Солганик** Абрам Исакович — «Ўзбекэнерго» энергосбит бошқармасининг директори.

1384. **Солиев** Назиржон — меҳнаткашлар депутатлари Ленин район Совети ижроия комитетининг раиси.

1385. **Солиев** Ҳабиб Дўстмуҳаммедович — Ўзбекистон К(б)П Пахтаобод район комитетининг секретари.

1386. **Салимов** Ислом — Ўзбекистон К(б)П Қизилтепа район комитетининг бўлим мудири.

1387. **Солимуҳаммедов** Султон Солиевич — Ўзбекистон К(б)П Оққўрғон район комитетининг биринчи секретари.

1388. **Солиҳов** Рузвон Ҳабибуллаевич — Ўзбекистон К(б)П Қашқадар'ё область комитети секретарининг ёрдамчиси.

1389. **Саломова** Шафоат Зиёевна — Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари.

1390. **Солихўжаев** Фозил — «Ташсельмаш» заводининг мастери.

1391. **Солиҳов** Собир Солиҳович — СССР Тайёрлаш министрлигининг Хоразм областидаги вакили.

1392. **Сальков** Иван Григорьевич — Пастдарғом районидаги 2-нчи МТС нинг старший агрономи.

1393. **Саминин** Никита Федорович— меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар, Куйбишев район Совети ижроия комитетининг раиси.

1394. **Самиева** Зайнабхон — Муқимий номидаги Ўзбек давлат музикали драма ва комедия театрининг артисти.

1395. **Саматов** Муҳаммади —Яккабоғ районидаги «Янги куч» колхозининг раиси.

1396. **Сомонов** Юсуф — Нурота районидаги «Қизил байроқ» колхозининг раиси.

1397. **Самсонов** Михаил Матвеевич — Қарши шаҳар Комитетининг секретари.

1398. **Сапожникова** Александра Михайловна — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети сектор мудирининг ўринбосари.

1399. **Сапаева** Тилла — Урганч районидаги Чака-шоликор қишлоқ Советининг раиси.

1400. **Сарапкин** Анатолий Михайлович — Ўзбекистон К(б)П Термиз шаҳар комитетининг секретари.

1401. **Саримсоқов** Отақул — Фориш районидаги «Правда» колхозининг ҳисобчиси.

1402. **Саримсоқов** Ҳожибой—Сирдар'ё районидаги «Красний хлопкороб» колхозининг дала мудири.

1403. **Саркисьян** Аршак Агажонович — Марҳамат районидаги «Полвонтош» нефть кони директорининг ўринбосари.

1404. **Саримсоқов** Жамолиддин — Киров районидаги Каганович номли колхозининг раиси.

1405. **Сатонин** Константин Степанович — Ўзбекистон К(б)П Тошкент шаҳар комитетининг бўлим мудири.

1406. **Сатторов** Бўрон — СССР Тайёрлаш министрлигининг Свердлов районидаги вакили.

1407. **Сатторов** Жаббор — Бухоро районидаги Фрунзе номли колхозининг раиси.

1408. **Сатторов** Жўра — Бухоро область музикали драма театрининг артисти.

1409. **Сатторов** Қодир — Қарши районидаги «Социализм» колхозининг чўпони.

1410. **Сатторов** Қулжон — Ички ишлар министрлиги Кармана район бўлимининг бошлиғи.

1411. **Сатторов** Мухтор — Бухоро область музикали драма театрининг директори.

1412. **Сотқулов** Холмирза — Ўзбекистон К(б)П Марҳамат район комитетининг секретари.

1413. **Сатипов** Худойберган — Урганч районидаги Сталин номли колхозининг раиси.

1414. **Сафаров** Қодир — Пойариқ районидаги «Парижская Коммуна» колхозининг раиси.

1415. **Сафаров** Тожи — Денов районидаги «Ғалаба» колхозининг бригада бошлиғи.

1516. **Сафаров** Ҳамро — Ғиждувон районидаги Ворошилов номли колхозининг раиси.

1417. **Сафарова** Саломат — Ромитон районидаги Сталин номли колхозининг звено бошлиғи.

1418. **Сафиуллин** Махсим Шафиевич— Ўзбекистон К(б)П Янгиқўрғон район комитетининг бўлим мудири.

1419. **Сахатова** Зиннат — Чироқчи районидаги «Большевик» колхозининг а'зоси.

1420. **Соҳибий** Ҳасан — Водил район МТСининг директори.

1421. **Соҳибназаров** Сулаймон — Бағдод районидаги 1-нчи Бағдод қишлоқ Советининг раиси.

1422. **Саҳибоев** Рихси — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти директорининг ўринбосари.

1423. **Светуньков** Василий Поликарпович — «Правда Востока» ва «Қизил Ўзбекистон» бирлашган нашриёти босмахонасининг мастери.

1424. **Свиридов** Михаил Семенович — Ўзбекистон К(б)П Андижон область комитетининг бўлим мудири.

1425. **Светославов** Сергей Николаевич — Наманган областидаги «Пахтали кўл» совхозининг ходими.

1426. **Седишев** Петр Степанович — Ўзбекистон К(б)П Хоразм область комитетининг бўлим мудири.

1427. **Седлецкий** Исак Леонович — Фарғона область, Киров районидаги мамиқ фабрикасининг директори.

1428. **Семенов** Виктор Александрович — Радио ахбороти комитети бўлимининг редактори.

1429. **Семенихин** Арсений Дмитриевич — «Средазгидроэнергопроект» бюросининг бошлиғи.

1430. **Семчинов** Николай Матвеевич—

*) Боши «Қизил Ўзбекистон»нинг 17, 19, 20, 24, 28, 29 январь, 1, 2, 3, 4 ва 12 февраль сонларида босилган.

В. И. Ленин Асарларини

В. И. Ленин Асарларининг йигирма еттинчи томи (тўртинчи нашри) босилиб чиқди. Бу томни ВКП(б) Марказий Комитети ҳузуридаги Маркс—Энгельс—Ленин институти босмага тайёрлаган.

Йигирма еттинчи томда В. И. Лениннинг 1918 йил 21 февральдан то 27 июльгача ўтган давр ичида ёзган асарлари босилган.

Йигирма еттинчи томда сулҳ учун, Совет Россиясининг империалистик урушдан революцион йўл блан чиқиши учун ва Брест сулҳи тузилганидан кейин нафасни ростлаб олиш даврида совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш ва социалистик қурилишни ривожлантириш учун кураш пайтида Лениннинг партия ҳамда Совет давлатига раҳбарлик қилиш соҳасидаги фаолиятини акс эттиручи доклад, нутқ ва мақолалари бор.

Бу томда Троцкий ва «сўл коммунистлар»нинг иғвогарлик сиёсатига қарши, ўша даврда ҳали армияси бўлмаган ёш Совет республикасини уруш гирдобига ташлаш сиёсатига қарши қаратилган ҳужжатлар катта ўрин тутади. «Революцион гаплар тўғрисида», «Сулҳми ёки уруш?», «Оғир, лекин зарур сабоқ», «Ажабланарли ва даҳшатли», «Амалий заминга», «Жиддий сабоқ ва жиддий мас'улият» сарлавҳали мақолалар, шунингдек партиянинг VII с'ездида ва Советларнинг IV фавқулодда с'ездида сулҳ масаласи юзасидан қилинган доклад ва охирги сўзлар шундай ҳужжатлардандир.

«Сўл» бачканалик тўғрисида ва майда буржуачилик ҳақида» деган асарда Брест сулҳи ва ички сиёсат масалалари юзасидан «сўл коммунистлар»га қарши олиб борилган кураш якунлари тўпланади, «Қутирган майда буржуа»нинг манфаатларини ифода қилучи, «империалистик иғвогарлик қуроли» бўлган «сўл коммунистлар»га баҳо берилади. Троцкий, Бухарин ва уларнинг шериклари 1918 йилдаёқ сулҳ музокараларини бузиш, немисларнинг ҳужумини кучайтириш ва немис империалистлари найзалари ёрдами блан совет ҳокимиятини йўқотиш мақсадини кўзда тутган контрреволюцион фитнада қатнашганликлари ўша вақтда халқ партияга ма'лум эмас эди.

Йигирма еттинчи томда социалистик қурилиш, умумхалқ ҳисоботи ва назоратини уюштириш, меҳнат унумини ошириш, социалистик мусобақани кучайтириш, кишиларни янги пролетар интизоми руҳида тарбиялашга доир асарлар катта ўрин олади. Бу асарлар орасида Лениннинг «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» деган машҳур асари ҳам бор. Ленин бу асарида социалистик қурилиш программасини белгилайди, социалистик негиздаги янги ишлабчиқариш муносабатларини вужудга келтиришни кўрсатади.

Томдаги бирқанча ҳужжатлар, жумладан «Очлик тўғрисида. Питер ишчиларига мактуб», Бутун Россия Марказий Ижроия Комитети, ишчилар, деҳқонлар ва қизил аскар депутатлари Москва Совети ҳамда касаба союзларининг 4 июньда биргаликда ўтказилган мажлисида «Очликка қарши кураш тўғрисидаги доклад» ва бошқа асарлар қишлоқда социалистик революциянинг ривожланишини, қулоқларга қарши олиб борилган курашни, қишлоқ камбағалларига ёрдам уюштирилишини, озиқ-овқат диктатураси барпо қилинишини акс эттиради.

Лениннинг бирқанча нутқ ва мақолала

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Мафкуравий ишларни кучайтириш — энг муҳим вазифа

ОКТЯБРЬ РАЙОН ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДА

Октябрь районининг большевиклари XV конференцияни ғоявий-сиёсий жиҳатдан чиниққан, уюшган ҳолда, хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида анча муваффақиятларга эришиб кутиб олдилар. XV район партия конференцияси Октябрь район партия ташкилотининг саноатга раҳбарликни яхшилаш, аҳоли ўртасида оммавий-сиёсий ишни кучайтириш соҳасида қилган ишларига якун ясади, партиявий-сиёсий ва партиявий-ташкилий ишлардаги камчиликларни танқид, ўз-ўзини танқид асосида очиб ташлади.

Октябрь район партия комитетининг ишлари тўғрисида район партия комитетининг секретари ўртоқ Эшонхўжаев ҳисоб бериб бирқанча йирик корхоналар ўтган йили ишлабчиқариш планини ошириб бажарганликларини айтди. Бу корхоналарнинг партия ташкилотлари ишлабчиқариш планини муддатидан олдин бажариш учун бошланган социалистик мусобақага бошчилик қилдилар, партиявий-сиёсий ишларни яхшиладилар. Коммунистлар ўртасида ғоявий тарбия ишлари кучайтирилди. ВКП(б) тарихини ўрганиш юзасидан ҳозирги вақтда 35 та тўгарак, 10 та сиёсий мактабда машғулотлар системали давом этмоқда.

Докладчи Октябрь районининг саноат корхоналари яқин йиллар ичида янада кўпаяжагини айтиб ўтди. Яқин вақтларда чинни асбоблар заводи қурилади. «Қизил олов» артели ҳам кенгайтирилади.

Бу эса Октябрь район партия ташкилоти олдига саноатга раҳбарликни тобора яхшилаш вазифаларини қўяди.

Район партия комитетининг ҳисобот доклади юзасидан сўзга чиққан делегатларнинг кўпчилиги асосий диққатни партия ташкилотининг ишидаги камчиликларга қаратдилар, район партия комитетининг ишидаги жиддий камчиликларни очиб ташладилар.

Йўллар министрлигига қарашли завод директори ўртоқ Старченко, кон асбоблари заводининг директори ўртоқ Римаренко, тикув саноат комбинатининг директори Тошхонов, Собиржонов ва бошқа ўртоқлар район партия комитети саноат корхоналарига юзаки раҳбарлик қилаётганлигини, саноат бўлимининг ходимлари корхоналарнинг ишлари блан чуқур танишмаётганликларини айтиб ўтдилар.

Конференция делегатлари коммунистлар ўртасида ғоявий-сиёсий ишларни кучайтириш, хотин-қизлар ўртасида сиёсий оммавий ишларни яхшилаш, уларга нисбатан бой-феодалларча муносабат қолдиқларини тугатиш масалаларига катта э'тибор қилдилар. Ҳамза номидаги академик драма театри партия ташкилотининг секретари ўртоқ Иноғомов район партия комитети пропаганда бўлимининг ишларини қаттиқ танқид қилди. Районда ҳали ҳам ўз малакасини оширишни истамаётган, бирорта сиёсий мактабда ўқимаётган кўпгина раҳбар ходим бор. Айниқса, хўжалик ходимларининг назарий-сиёсий савиясини ошириш, улар ўртасида сиёсий-тарбия ишларини кучайтириш масалаларига кўпроқ э'тибор қилиш керак.

Делегатлар районда ободончилик ишларини кучайтиришга, йўл ва кўприкларни тузатиш масалаларига тўхталиб ўтдилар. Район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Кобилов ўз сўзида шаҳар Советининг Октябрь районида водопровод тармоқларини кенгайтириш тўғрисида чиқарган бирнеча қарори ҳалигача амалга оширилмаётганини, район коммунал хўжалик бўлими (мудири ўртоқ Қосимхўжаев) ёмон ишлаётганини кўрсатиб ўтди.

Район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Муҳаммедова район комсомоллари ва ишчи ёшларнинг партия ташкилотларининг раҳбарлиги остида қозонган муваффақиятларини айтиб ўтди. Районда комсомол-ёшлардан иборат 47 бригада ойлик ва квартал планларини муттасил ошириб бажармоқда. 44 та сиёсий тўгаракда 1000 га яқин комсомол а'зоси ўқимоқда.

Тошкент шаҳар партия комитети хотин-қизлар ўртасида ишлаш бўлимининг мудири ўртоқ Ф. Ниёзова ўз сўзида маҳаллалардаги уюшмаган хотин-қизлар ўртасида сиёсий-оммавий ишларни кучайтириш, улар ўртасида лекция ва суҳбатлар ўтказиш, хотин-қизларни раҳбарлик ишларига далиллик блан кўтариш зарурлигини айтди. Октябрь район партия комитети ишидаги энг катта камчиликлардан бири хотин-қизлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларнинг бўш қўйилганлигидир. Октябрь район партия комитети хотин-қизлар ўртасида ишлаш бўлимининг мудири ўртоқ А. Муҳаммедова саноат корхоналарида, маҳаллаларда камдан-кам бўлади.

Октябрь районида СССР Олий Советига сайловларга тайёргарлик ишлари қониқарсиз бормоқда. Бирнеча участка ҳали ҳам тўла жиҳозланган эмас. Сайловчиларнинг рўйхатида анчагина камчиликлар бор. Шунга қарамасдан, докладчи ҳам, сўзга чиққан ўртоқлар ҳам сайловларга тайёргарлик масалаларига кам тўхталдилар.

Конференцияда Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ А. Александровский сўзга чиқиб, Октябрь район партия ташкилоти олдида турган муҳим вазифаларини кўрсатиб берди.

Конференция ишларида Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг секретарлари ўртоқ С. Нуриддинов, З. Раҳимбобоева, область партия комитетининг секретари ўртоқ Бродова, шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ Абдуллаев қатнашди.

★

Октябрь район партия комитетининг биринчи пленуми бўлиб ўтди. Пленум район партия комитетининг секретарлигига Эшонхўжаев, Пашенко ва Шонсломов ўртоқларни сайлади.

КОЛХОЗ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИГА РАҲБАРЛИКНИ КУЧАЙТИРИШ КЕРАК

ТУРАҚЎРҒОН РАЙОН ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДА

(«Қизил Ўзбекистон»нинг Наманган область мухбиридан). Тўрақўрғон район VI партия конференцияси район партия комитетининг секретари ўртоқ Отабековнинг ҳисобот докладини эшитди ва муҳокама қилди.

— 1946 йилда,— деди докладчи,— район большевиклари пахтачиликни ривожлантиришда жиддий ютуқларни қўлга киритдилар. Тўрақўрғон районн ўтган йили пахта тайёрлаш планини ошириб бажаришга муваффақ бўлди. Броқ районда 20 колхоз ўз мажбуриятини бажармади. Айниқса, Сайрам, Арғин, Жомашуй каби пахта берувчи қишлоқ советлари орқада қолдилар. Бу аҳвол, аввало, чигитни кеч экиш орқасида келиб чиқди.

Конференция делегатларидан Турдибоев («Сталинград» колхозининг раиси), Пирматов (Каганович номли колхознинг раиси), Омонбоев (Димитров номли колхознинг раиси) ва бошқа ўртоқлар район партия ташкилоти, айниқса район қишлоқ хўжалик бўлими раҳбарлари айни вақтда йўл қўйиб келаётган хато ва камчиликларни қаттиқ танқид қилдилар.

Район партия комитети колхозларда кўкламга тайёргарлик ишларига юзаки раҳбарлик қилаётир, тракторлар ремонти ўтган йилга қараганда кечикиб кетди. Қишлоқ хўжалик машина-асбобларини ва ирригация шохобчаларини ремонт қилиш ишлари айниқса суст бормоқда.

Бу аҳволларнинг асосий сабаби шуки, район партия комитети барча хўжалик ишларига раҳбарликни ўз қўлига олгани ҳолда, ўзининг асосий ишини — колхоз ва МТС бошланғич партия ташкилотларига раҳбарликни бўшаштириб юборган. Натижада, кўп колхозларда республика пахтачилик илғорлари VI қурултойи вакилларининг ҳамда Янгиқўрғон районидаги «Социализм» колхози а'золари, «Ўзбекистон бешйиллиги» совхози ва Пастдарғом районидаги МТС коллективларининг мурожаатлари ҳалигача пухта муҳокама қилиб чиқилмаган.

Бураматут қишлоқ советининг раиси ўртоқ Назаров сўзга чиқиб, район партия комитети колхоз бошланғич партия ташкилотларига юзаки раҳбарлик қилаётганини қаттиқ танқид қилди. Бу қишлоқ советидаги биттагина колхозда партия ташкилоти ташкил этилган, холос. Лекин район партия комитетининг партия, касаба союз ва комсомол органлари бўлимининг бошлиғи ўртоқ Абдураззоқов бу қишлоқ советидаги бошланғич партия ташкилотларига бир марта ҳам келмади.

Делегатлардан Аҳмаджонов, Абдуллаев, Раҳимов ўртоқлар ўз сўзларида районнинг айрим колхозларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари кечикиб ва юзаки ўтказилаётганлигини, хотин-қизлар ўртасида тарбиявий ишлар бўш қўйилганини, колхоз жамоат мулкини талон-торож қилувчиларга қарши кескин кураш олиб борилмаётганини қаттиқ танқид қилдилар.

Ниҳоят, конференция делегатлари докладчи СССР Олий Совети сайловларига тайёрлик кўришга етарли тўхтамаганини айтиб ўтдилар. Бу аҳвол район партия комитети сайловларга тайёрлик ишларига бирмунча бўш раҳбарлик қилаётганлигини кўрсатади.

Конференция район партия комитетининг ишини қаноатланарли деб топди. Яширин овоз бериш йўли блан район партия комитетининг янги состави сайланди.

Колхозда йиллик ҳисобот йиғилиши

Колхоз радиоузелидан кечадан бери уч-тўрт марта э'лон ўқилди. Колхозчиларнинг ҳаммаси бугун янги клубда йиллик ҳисобот йиғилиши ўтказилишини яхши билдилар. Шунинг учун ҳам ҳамма бригада ва звеноларнинг а'золари тўп-тўп бўлиб, янги клубга томон бормоқдалар. Ёшларнинг кўпи тўй маросимларидагидек ясанганлар. Илғор звено бошлиғи Норой Тўлаганова бошқалардан кўра тезроқ одим ташлаб бормоқда. У қалин қорни ғарчиллатиб босиб борар экан, кузда ҳайдаб қўйилган ерларнинг устини қоплаб ётган оппоқ қорга қарайди. Ёнидаги ҳамроҳи Саидага:

— Ер тўйди, вақтида экиб олсак бу йил ҳам ҳосил мўл бўлади,— дейди.

Норой нариги кўчадан чиқиб келаётган бир тўда қизларга қўли блан тезроқ юринглар, деб ишора қилди. Улар бирбирларини қувлаб, чопиб келмоқдалар. Улардан нарироқда — қанча-қанча мева кўкартирган оппоқ соқолли кексалар ҳам, пилладан юқори ҳосил олган оналар ҳам келмоқдалар. Ҳамма хурсанд. Чунки, бугун ўтган йилнинг якуни, қилинган меҳнатнинг натижаси эшиттирилади ва келажак ишлар белгиланади.

МАЖЛИС ОЧИЛДИ

Йўғонтепа ёнидаги янги участкалар қаторида бу йил қад кўтарган катта клуб биноси эшигида колхознинг активлари йиғилишга келганларни кутиб олмоқдалар. Клуб биноси доҳийларимизнинг портретлари, турли плакат ва шиорлар блан безатилган. Ҳаммаёққа қипқизил гилам ва шолчалар тўшалган. Саҳна тепасига тортилган қизил алвонга чиройли қилиб ёзилган шиор дарҳол кўзга ташланади:

— 1950 йилда ҳар гектар ердан 44 центнердан пахта ҳосили топширамиз!

1949 йилда пахтадан юқори ҳосил олган бригада ва звеноларнинг а'золари саҳнага яқин жойда ўтириптилар. Ўртоқ Тилла Иноғомов бошлиқ бригада а'золари — энг олдинги қаторда. Бу бригада а'золарини ҳамма ҳурмат қилади. Чунки улар ўтган йилда бригада бўйича ҳарбир гектар ердан 37 центнердан ҳосил етиштирдилар. Колхозда энг кўп ҳосил олган звено бошлиғи Тешабой Тўлаганов ни тўрга чиқардилар. Норой Тўлаганова ҳам илғорлар қаторида.

Колхоз раиси ўртоқ Абдулла Ортиқов 1949 йилда қилинган ишлар ҳақида ҳисоб бериш учун минбарга чиқди. Раис кичкина дафтарчасига қараб анча сўзлади:

— Кўриб турибсизларки, ўтган йили ҳар гектардан 34 центнердан пахта ҳосили олиб, давлат планини ошириб бажарган бўлсак ҳам, аммо гектаридан 40 центнердан ҳосил олиш ҳақида эл-юрт олдида олган социалистик мажбуриятимизни бажаролмадик. 9 та бригададан 7 таси планни бажаргани блан, 2 таси бажармади. Планни бажарган бригадалар ҳам биз ўйлагабча юқори ҳосил олмадилар. Мен бу ерда ким кўп ҳосил олди, ким кам олди — бунинг ҳаммасини айтиб ўтирмайман. Анави деворга осилиқ тахтада булар ёзиб қўйилган. Бу ерда шуни айтишим кераки, биз — колхоз правлениесининг а'золари, шунингдек, кўпчилик бригада бошлиқлари ўтган йили пахтадан юқори ҳосил етиштириш соҳасидаги ишимизда катта камчиликларга йўл қўйдик. Партия ва ҳукуматимиз, доҳиймиз ўртоқ Сталин бизга яхши ишлаш учун ҳамма шароитни яратиб бердилар. Машина десак — машина, ўғит десак — ўғит, пул десак — пул, дон десак — донимиз бор. Ростини айтиш кераки, биз шундай имкониятлардан яхши фойдаланаолмадик. Кўкламда чигитни барвақт ундириб олган бўлсак ҳам, яганада кечикдик. Яганамиз кечиккандан кейин, чопиқ ҳам сурилди. Шундай бўлса ҳам, камида 40 центнерлик ҳосил етиштирдигу, аммо ҳосилимиз кечки бўлиб қолди. Бунга сабаб нима? Кузда ёққан қор сабабми, ё ўзимизми? Албатта, ўзимиз! Қор ҳар йили ҳам ёғаверади. Тешабойнинг звеноси нега 42 ярим центнердан ҳосил олди? Эсларингда бўлса керак, Тешабой 10 майда ғўзани яганалаб, бир марта чопиқ қилиб олган эди, кейинги ишлари ҳам вақтида, сифатли бўлди. Натижада, у, совуқ тушгунча ҳосилининг асосий қисмини териб олди. Хўш, Тешабойнинг ери бошқа колхоздами? Энди обҳаво чатоқ келди деган гап кетмайди. Уят бўлади.

Колхоз раиси ўртоқ Ортиқов Ўзбекистон пахтачилик илғорлари VI қурултойида қабул қилинган мурожаат ҳақида, колхозчиларнинг олдида турган бу йилги вазифалар ҳақида, колхознинг ўтган йилги даромади ҳақида гапирди.

— Колхозимиз ўтган йили, — деди у, сўзида давом қилиб,— 3 миллион 742 минг 710 сўм даромад қилди. Ҳарбир меҳнат кунига 8 сўму 8 тийиндан пул, 2 килограмму 585 граммдан ғалла тақсим қилинди. Шуни ҳам айтишим кераки, агар биз ҳар гектардан 40 центнердан пахта олганимизда эди, ўтган йилги даромадимиз бундан ҳам ортиқроқ бўларди. Бу йил колхозимиз бўйича ҳар гектардан 44 центнердан ҳосил олиш учун курашмоғимиз керак. 360 гектар еримиздан 182 гектари кузда шудгор қилинди. Бу ерларни кўкламда қайта ҳайдамаймиз. Негаки, кузда бу ерларни академик Вильямс та'лимоти асосида, чимқирқарли плуг блан 28—30 сантиметр чуқур ҳайдадик. Яхшилаб ўғитладик. Кўкламда борона босиб, чигит экаверамиз. Энди бизнинг олдимизда ариқ-зовурларни тозалаш, далага маҳаллий ўғит чиқариш вазифаси турипти.

Раис бу соҳада қилинган ишлар ҳали етарли эмаслигини айтиб, колхозчиларни СССР Олий Советига сайловлар кунигача кўкламга тайёрлик кўришни тугаллаш учун ғайрат блан ишлашга чақирди.

ИШЧАН БУХГАЛТЕР

Колхознинг кекса бухгалтери Шермат Раҳимов кўзойнагини тақиб, қўшимча доклад қилиш учун минбар ёнига келганда, ҳамма уни қарсак чалиб қарши олди. Чунки колхозчилар Шермат Раҳимов колхозда ҳисобот ишларини намунали йўлга қўйганлигини яхши биладилар.

Бухгалтер ўз докладида ўтган йили колхозда хўжаликнинг ўсишидан тортиб, қайси турдаги ишга қанча меҳнат сарф бўлгани, пландан ортиқ сарфланган меҳнатнинг қирқилгани ва колхознинг қайси хил экиндан қанча даромад қилиб, қанча пулни нималарга сарф қилганини ҳамма «майда-чуйда»ларигача бирма-бир айтиб берди.

— Даромадга келганимизда,— деди у,— далачиликдан 3 миллион 467.202 сўм даромад олдик. Шундан 3 миллион 245.828 сўми пахтачиликдан қилинган даромад. Пиллачиликдан 47 минг 648 сўм, чорвачиликдан 73.154 сўм, ёрдамчи хўжаликлардан 43.506 сўм, банкка қўйилган пулларнинг проценти учун 13.012 сўм олдик ва бошқалар...

Даромад тақсимоти СССР Министрлар Советининг 1948 йил 19 апрельдаги қарорининг 20-нчи моддасига мувофиқ ўтказилган. Колхозда 1949 йилда турар-жойлар, клуб, қироатхона, меҳмонхона, ёзлик ва қишлик чойхона бинолари қурилган.

Колхоз тафтиш комиссиясининг раиси ўртоқ Тиллахўжаев қишлоқ хўжалик артели Уставига мувофиқ, колхоз правлениесининг бир йиллик ишини бирнеча бор текширганини, чорвачилик ишларини уч марта текширганини, колхозда дебитор қарзлар йўқлигини айтди. Тафтиш комиссияси колхоз правлениесининг пахтадан юқори ҳосил олиш учун курашда йўл қўйган камчиликларини танқид қилди.

Музокарага чиққан колхозчи Муҳиддин Мўминов ва бошқа ўртоқлар пахта ерларини чигит экишга тайёрлашда ва ғўзани парвариш қилишда ўтган йиллари йўл қўйилган хато ва камчиликларни ва айрим колхозчиларнинг ўтган йили меҳнат минимумини бажармаганликларини кўрсатиб қаттиқ танқид қилди.

ҲАЛОЛ МЕҲНАТ САМАРАСИ

Йиғилиш тамом бўлиб, концерт бошланиш олдидан, колхоз кассири ўртоқ Мусин нариги уйда колхозчиларга устама мукофот пулини берабошлади. Биров 500 сўм, биров 1000 сўм пул олмоқда. Мавсумда 5 минг килограммдан ортиқ пахта терган Саиди Муҳиддинова 1.153 сўм қўшимча мукофотни санаб олар экан, кассир унга тайинлади:

— Эрталаб идорага чиқиб, қолган ҳамма пулингизни олиб кетинг!

Саиди Муҳиддинованинг оиласи ўтган йилги меҳнати учун колхоздаги бошқа кўпчилик хўжаликлар қаторида 8.536 сўм пул, 2.384 килограмм ғалла олди.

Кассирнинг қўли-қўлига тегмайди. Колхозчиларнинг кўпи шу куниёқ устама мукофот пулларини олди.

— Сизга қанча пул тегди?— деб сўради колхозчи Исмоил Иноғомов, қўшниси Шерхон акадан.

— Бизникилар (хўжалигимиз демоқчи) 14 мингу 348 сўм ишлашипти.

— Сизчи?

— Бизники ҳам сизникидан кам эмас. Бу йил бундан ҳам кўпроқ даромад олиш умидим бор.

☆

У. Юсупов номли колхоз а'золари шу кеча-кундузда 1950 йилда пахтадан мўл ҳосил етиштириш, колхоз қишлоғини янада обод ва маданий қилиш юзасидан катта ишларни бажаришга киришдилар.

Колхозчилар шу кунларда 2.460 метр зовурни, 2.664 метр ариқларни тозалаб қўйдилар. Далага 500 тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит, 61 тонна девор тупроғи чиқарилди. Тракторлар ва қишлоқ хўжалик асбоблари бригада механиги Мамажон Назаров раҳбарлигида ремонт қилинди. 51 ҳўкиз, 46 от боқувга қўйилган.

Партия ва ҳукуматимизнинг пахтакорларга кўрсатаётган сталинча ғамхўрлигидан илҳомланган колхозчилар СССР Олий Совети сайловлари шарафига социалистик мусобақани яна ҳам кучайтириб, бу йил пахта ерларининг ҳаммасини 20 мартгача экишга тайёрлаш учун зўр ҳозирлик кўрмоқдалар.

Салоҳ ҲАСАН.

Янгийўл район, Свердлов қишлоғи.

АГИТАТОР ВА ПРОПАГАНДИСТЛАРГА ЁРДАМ

СССР гражданларининг ҳуқуқ ва бурчлари

Мамлакатимизда социализмнинг ғалабаси совет кишилари ўртасида янги ҳуқуқий муносабатларни келтириб чиқарди, уларга чексз имкониятлар, эркинликлар берди, уларнинг зиммасига янги бурчлар юклади. Сталин Конституцияси совет кишиларининг ҳуқуқ ва бурчларини қонуний равишда мустаҳкамлади, бу ҳуқуқлардан амалда фойдаланишни та'мин этди.

Ўртоқ Сталин бундай деган эди:

«Янги конституция лойиҳасининг хусусияти шуки, у гражданларнинг расмий ҳуқуқларини ёзиб қўйиш блан кифояланмай, балки бу ҳуқуқларни та'мин этиш масаласига, бу ҳуқуқларни амалга ошириш воситалари масаласига ҳаммадан кўп аҳамият беради» (Сталин, Ленинизм масалалари, XI нашри, 642 бет, Ўздавнашр, 1949 йил).

Совет кишилари дун'ёда энг бахтиёр, энг эркин кишилардир. Совет демократиясининг олий принципларига асосланган Сталин Конституциясининг ҳарбир моддасида уларнинг жуда кенг хилма-хил ҳуқуқлари, бурчлари ифода этилган. Меҳнаткашларга берилган бундай кенг ҳуқуқ ва эркинликларни буржуа мамлакатларининг бирортасида ҳам учратиш мумкин эмас.

СССР гражданлари, даставвал, меҳнат қилиш ҳуқуқига, я'ни меҳнатларининг миқдори ва сифатига яраша ҳақ тўланадиган иш блан ҳамиша та'минланиш ҳуқуқига эгадирлар. Бундай ҳуқуқ дун'ёдаги ҳечбир капиталистик мамлакатда, уларнинг конституцияларида та'минланмаган. Капиталистик мамлакатларда бошқалар меҳнатига эгалик қилиш ҳуқуқи бор. Бу ҳуқуқдан бир тўда имтиёзли, эксплоататор синфлар фойдаланадилар.

Совет ҳокимияти эзувчиларнинг бошқалар меҳнати ҳисобига кун кўришига абадий хотима берди. Бу ҳуқуқ ишсизлик ва кризислардан абадий халос бўлган планли социалистик хўжалигимизни юксалтиришда ғоят катта роль ўйнади.

Аммо капиталистик мамлакатларда аҳвол бутунлай бошқача. Ҳозир капиталистик мамлакатларда 40 миллионга яқин ишсиз ва ярим ишсизлар бор. Буржуазия мамлакатларида ишчилар аҳволи тобора ёмонлашмоқда, реал иш ҳақи муттасил камайиб бораётир.

СССР гражданлари дам олиш ҳуқуқига эгадирлар. Ишчи ва хизматчилар учун қонун блан белгиланган дам олиш кунларидан ташқари, уларнинг маоши сақланган ҳолда, уларга ҳар йили отпуска берилади. Меҳнаткашларнинг яхши дам олишлари, соғлом яшашлари учун барча имкониятлар яратилиб, улар учун жуда кўп курортлар, санаториялар, дам олиш уйлари ва клублар кенг очиб берилган.

Капиталистик мамлакатлардаги меҳнаткашлар дам олиш ҳуқуқлари тўғрисида хаёл қиладилар, холос. У ерларда ишчи ва хизматчилар учун дам олиш уйлари, курортлар, санаториялар у ёқда турсин, балки Америка Қўшма Штатлари, Франция, Англия, Шотландия каби кўпчилик буржуа мамлакатларида ишчиларнинг тураржойлари ҳам талабга жавоб беролмайди.

Сталин Конституцияси СССР гражданларига қариган, касал бўлган ёки меҳнат лаёқатини йўқотганда тегишли моддий ёрдам олиш ҳуқуқини беради. Бу ҳуқуқ ишчи ва хизматчиларнинг давлат ҳисобига страхование қилиниши, уларга текин тиббий ёрдам берилиши ва жуда кўп даволаниш муассасаларининг очиб қўйилганлиги блан амалда та'мин этилади. Масалан, СССРда 1949 йили биргина касаба союзларининг санаторияларида ва дам олиш уйларида 2,1 миллион киши шифоланди ва дам олди.

Капиталистик мамлакатларда кишиларнинг ўз меҳнат лаёқатларини йўқотишлари улар учун ўлим хавфини туғдиради. Чунки меҳнат лаёқатини йўқотган киши капиталистга керак эмас. Америка Қўшма Штатларида 35 ёшдан ўтган кишилар кўпинча заводга ишга қабул қилинмайди.

СССР гражданлари илм олиш ҳуқуқига эгадирлар. Социалистик мамлакатимизда саводсизлик тамоман тугатилган. Етти йиллик текин мажбурий та'лимнинг жорий қилиниши блан бирга, олий мактаб ва техникумларда а'ло ўқувчиларга давлат стипендияси берилиши, мактабларда ўқишнинг она тилида олиб борилиши, завод-фабрикалар, совхозлар, машина-трактор станциялари ва колхозларда меҳнаткашларга ишлабчиқариш-техника ва агрономия билимининг текин ўргатилиши СССРда илм олиш учун совет кишиларига ғоят катта имкониятлар яратиб берилганлигини кўрсатади.

Биргина Совет Ўзбекистонида 4.684 тўлиқсиз ўрта ва ўрта мактаб, 95 техникум, 36 та олий ўқув юрти бор, буларда 1 миллион 263 минг киши ўқимоқда.

СССР Конституцияси СССР гражданларининг миллати, жинси, ирқига қарамасдан, хўжалик ва давлат ҳаётининг, маданий, ижтимоий ва сиёсий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида тенг ҳуқуқли бўлишини та'минлайди. Мамлакатимизда хотин-қизларнинг эркаклар блан тенг ҳуқуқлилиги СССРда қарор топган чинакам инсонпарварлик ва демократизмнинг ёрқин намунасидир.

Капиталистик мамлакатларда хотин-қизларнинг аҳволи бутунлай бошқача. Улар ҳали қуллик кишанларидан халос бўлганларича йўқ. Улар деярли барча сиёсий ҳуқуқлардан маҳрум. Масалан, Америка Қўшма Штатларида ва Англияда хотин-қизлар корхоналарда эркаклар блан бир хил ишда ишласалар ҳам, эркаклар оладиган ҳақнинг ярмисини оладилар. Шарқдаги мустамлака мамлакатларида эса хотин-қизларга қул, буюм деб қарайдилар.

Буржуазия мамлакатларининг ҳечқайсисида миллатларга биздагидек кенг ҳуқуқ ва эркинликлар берилган эмас. Уларда майда миллатларни хўрлаш, та'қиб қилиш, миллий низо', ирқий тенгсизлик, уларнинг ҳуқуқларини чеклаш каби ҳолатларни кўрамиз. Америка Қўшма Штатларидаги негрларнинг оғир аҳволи бунга яққол мисол бўлаолади.

Сталин Конституцияси СССР гражданларига сўз, матбуот, йиғилишлар, митинглар, кўча намойишлари ўтказиш каби эркинликларни беради. СССР гражданлари виждон эркинлигидан ҳам фойдаланадилар. СССР гражданларининг барча сиёсий ҳуқуқлари ва демократик эркинликлари моддий воситалар блан та'мин этилади. Совет гражданлари жамоат бинолари, босмахона, алоқа воситалари, радио ва бошқалардан кенг фойдаланадилар.

Буржуазия мамлакатларида бу эркинликлар расмият учунгина қонунда кўрсатилган бўлса ҳам, аммо у ерларда бу эркинликлардан тўла фойдаланиш учун имконият берилмайди. Буржуазия мамлакатларида бинолар, қоғоз, радио, матбуот капиталистларнинг хусусий мулки бўлгандан кейин, сўз, матбуот, йиғилишлар эркинлиги тўғрисида сўз бўлиши мумкинми? Газета ёки радио эгаси ўзига ёқмаган кишига ўрин берармиди?

Буржуа демократияси мамлакатларида ҳамма гражданларга «...сўз, мажлис, матбуот ҳуррияти берилган, дейдилар, лекин ишчилар синфида мажлис ўтказишга ярайдиган бино, яхши босмахона, нашр этиш учун етарли миқдорда қоғоз ва ҳоказоларни тасарруф қилиш имкони бўлмагач, бу ҳурриятларнинг ҳаммаси унинг учун қуруқ гап бўлиб қолиши мумкинлигини эсларидан чиқарадилар» (Сталин, ўша китоб, 642 бет).

Сталин Конституцияси СССР гражданларининг шахсий даҳлсизлигини, уй-жой, шахсий мулк даҳлсизлигини, ўзаро ёзишмаларининг сир сақланишини та'минлайди ва қонун томонидан қўриқлайди.

СССР гражданларига жамоат ташкилотларига, чунончи касаба союзлари, кооператив бирлашмалари, ёшлар ташкилотлари, спорт, мудофаа ва бошқа ташкилотларга ихтиёрий равишда бирлашиш ҳуқуқи берилади.

Ишчилар синфи сафидаги ва меҳнаткашларнинг бошқа табақаларидаги энг актив, онгли гражданлар эса меҳнаткашларнинг социалистик тузумни мустаҳкамлаш, ривожлантириш учун олиб бораётган курашларида уларнинг илғор отряди бўлган ва меҳнаткашларнинг жамоат ҳамда давлат ташкилотларининг ҳаммасига раҳбарлик қилувчи мояси бўлган Бутун Иттифоқ Коммунист (большевик)лар партиясига бирлашиш ҳуқуқига эгадирлар.

Буржуазия мамлакатларида гражданларнинг ташкилотларига расман йўл қўйилса ҳам, амалда бу эркинлик қўпол равишда бузилади. У ерларда ишчи ташкилотларини та'қиб қиладилар, уларнинг ташаббусини бўғадилар. Америка Қўшма Штатларида фабрика ва завод эгаларига ишчиларнинг ишташлашларини бостириш учун ўз ҳисобидан қуролли кучлар сақлашга ҳам рухсат берилган.

Социализм мамлакатининг улуғ Сталин Конституцияси совет гражданларига кенг ҳуқуқлар ва демократик эркинликлар бериш блан бирга, улар зиммасига муқаддас бурчлар, вазифалар ҳам юклайди. Бу бурч ва вазифалар уларнинг ҳақиқий ҳаётий манфаатлари блан бирга давлатнинг, Ватанимизнинг, барча меҳнаткашларнинг манфаатларини ифодалайди.

СССР гражданларининг асосий бурчларидан бири социалистик жамиятни, гражданларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилувчи СССР Конституциясига, совет қонунларига, меҳнат интизомига риоя қилишдир. Чунки совет қонунларида халқимизнинг чинакам эрки ифода этилган. Улар халқ учун хизмат қиладиган, халқ хоҳишига мослаштирилган, меҳнаткашлар иродасини ифода этадиган қонунлардир. Шунинг учун ҳам СССР Конституциясига, совет қонунларига риоя қилиш ҳарбир совет кишиси учун шарафли бурчдир. Кимки совет қонунларига риоя қилмас экан, у халқ эркига, халқ иродасига қарши чиққан бўлади.

СССРда меҳнат қилиш ҳамма учун баравардир. Капитализмда меҳнат кишиларни энг оғир аҳволга солиб қўяди. Чунки улар капиталист учун ишлаб берадилар. СССРда эса кишилар ўз давлатлари учун, ўзлари учун ишлайдилар. Шунинг учун бизда меҳнат СССР гражданларининг бурчигина бўлиб қолмай, балки шон-шараф ишига, қаҳрамонлик ишига ҳам айланди.

СССР гражданларининг асосий бурчларидан бири — социалистик мулкни кўз қорачиғидек сақлаш ва уни мустаҳкамлашдан иборатдир. Бизда социалистик мулк — совет тузумининг муқаддас ва даҳлсиз негизи, Ватан бойлиги ва қудратининг, меҳнаткашлар бадавлат ва маданий турмушининг манбаидир.

СССР Қуролли Кучлари сафида хизмат қилиш — СССР гражданларининг муқаддас бурчидир. Совет Армияси дун'ёда энг қудратли армия бўлиб, барча халқларни озод қилувчи, халоскор армиядир.

СССР гражданларининг ҳуқуқ ва бурчлари бир-бири блан жуда ҳам мос келади ва ҳақиқий демократизм принципларига асосланади. СССР Конституцияси совет гражданларининг ҳуқуқ ва бурчларини қонунан мустаҳкамлаш блангина кифояланмай, уларни коммунизм руҳида тарбиялашда қудратли қурол бўлиб ҳам хизмат қилади.

Совет халқи меҳнат соҳасида буюк муваффақиятларни қўлга киритиб, Сталин Конституциясида ифода этилган ҳуқуқлар ва муқаддас бурчларга эга бўлган ҳолда, Ленин—Сталин партияси атрофига янада маҳкамроқ жипслашиб, ўзининг олий органига — СССР Олий Советига сайловларга тайёрланмоқда. Бу сайловлар совет халқининг жонажон большевиклар партиясига, улуғ доҳиймиз ва устозимиз ўртоқ Сталинга бўлган садоқатини яна бир марта намойиш қилажак.

М. ҚОРИЕВ.

Румония ишчилар партияси Марказий комитетининг бешинчи пленуми

БУХАРЕСТ, 11 февраль. (ТАСС). 1950 йил 23 — 24 январьда Румония ишчилар партияси Марказий комитетининг бешинчи пленуми бўлди. Пленум партиянинг ташкилий тузилишини таҳлил қилиб ва ташкилий ишларни яхшилаш тадбирларини муҳокама қилиб, тегишли қарор қабул қилди.

Пленум яширин иш шароитида ва СССР Қуролли Кучлари Румонияни озод қилгандан кейин партия ўз ишида фойдаланиб келган турли ташкилий шаклларни кўрсатиб, тинчлик учун кураш партиянинг асосий вазифаси бўлиб қолган ҳозирги шароитда партия ташкилотларининг жанговарлигини ошириш ва уларни ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлаш тинчлик учун кураш вазифасини, шунингдек социализм қуриш соҳасидаги ҳамма вазифаларни муваффақиятли бажаришда энг муҳим шарт деб та'кидлади.

Ҳозирги вақтда, — дейилади пленумнинг қарорида, — партиямиз жуда кўп мустаҳкам ташкилотларга эгадир. Партиямизда 58 та уезд ташкилоти ва уезд ташкилоти ҳуқуқида иш кўраётган бошқа бирқанча ташкилотлар бор. Сўнгги йиллар ичида партия Марказий комитетининг ва уезд комитетларининг аппарати анча мустаҳкамланди. Биз бу даврда партия олдида турган вазифаларнинг бажарилиши устидан назоратни кучайтирдик ва кўп масалаларни тез ҳал қилдик. Партия мактаблари ва курсларнинг кўплаб очилиши кўп сонли кадрларни марксизм-ленинизм руҳида тарбиялашни кучайтириш имкониятини берди.

Партиямиз давлат аппаратига партия а'зоси бўлган кўпгина ишчиларни кўтарди.

Сўнгра 1944 йил 23 августдан буён ўтган давр ичида партия ишидаги камчиликлар таҳлил қилинади. Қарорда партияга янги а'золар қабул қилиш ва партиянинг ижтимоий составини тартибга солиш тўғрисида Ленин — Сталин та'лимотига изчиллик блан амал қилинмаганлиги кўрсатиб ўтилади. Янги а'золар кўплаб қабул қилинган, шу сабабли партияга душман унсурлар суқулиб кирган. Партия сафини текшириш партияни кўпгина ёт ва душман унсурлардан тозалашга ёрдам берди. Қарорда ҳушёрликни янада кучайтиришга чақирилади.

Партиянинг ижтимоий состави тўғри тартибга солинмаганлиги, — дейилади сўнгра қарорда, — айрим партия а'золарининг анархистик майда буржуа хуружларида ҳам сезилди. Бу хуружлар партия йўлидан четга тойиш, партияга ёт унсурлар томонидан ишда анти-партиявий методларни қўллаш, чунончи: танқид ва ўз-ўзини танқидни бўғиш, ма'муриятчилик қилиш, партия ва давлат интизомини бузиш, Марказий комитетнинг йўл-йўриқларини бажармаслик, партия ичидаги демократияни бузиш ва бошқа шу кабиларда кўринди. Ўнг ва сўл оғмачилик, партия йўлини бузиш ҳоллари ҳам бўлдики, бу эса синфий душманлар манфаатига хизмат қилади.

Пленум партия составини тубдан яхшилаш, партия ташкилотларида танқид ва ўз-ўзини танқидни қат'иян кучайтириш, партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш зарурлигини та'кидлаб ўтади.

Партия раҳбарлиги соҳасида бирқанча ижобий натижаларга эришилган бўлса ҳам, ба'зи ташкилий шакллар ҳозирги вақтда партия олдига қўйилаётган хилма-хил масалаларни ҳал этиш учун мутлақо қониқарли бўлмай қолди. Шу муносабат блан пленум партиянинг ташкилий иш методларини ва шаклларини яхшилашга қаратилган бирқанча тадбирларни белгилади.

Пленум Марказий комитетнинг ташкилот бюросини тузиш тўғрисида қарор қабул қилди. Ташкилот бюроси ташкилий ишларга умумий раҳбарлик қилади ва Марказий комитет номидан қарорлар қабул қилади.

Марказий комитет ҳузурида тўққизта бўлим бўлади. Бу бўлимлар кадрлар танлайди ва уларни жой-жойига тақсимлаб қўяди, ҳарбири ўз соҳасида партия ва ҳукумат қарорларининг бажарилишини назорат қилиб туради.

Уезд комитетларининг тузилишини яхшилаш юзасидан бирқанча тадбирлар белгиланди, волость партия комитетлари анча мустаҳкамланади. Корхоналарда, муассаса, машина-трактор станциялари, давлат қишлоқ хўжаликлари, коллектив хўжаликлар, ўқув юртлари ва бошқалар ҳузурида ишлабчиқариш принципида бошланғич партия ташкилотлари тузилади. Қишлоқ жойларида ва шаҳарларнинг маҳаллаларида территориал бошланғич ташкилотлар тузилади. Йирик корхоналарда бошланғич ташкилот составида цех ташкилотлари тузилиши мумкин.

Пленум темир йўллар бошқармаси ҳузурида, машина-трактор станциялари ва давлат қишлоқ хўжаликлари учун қишлоқ хўжалик министрлиги ҳузурида ва қурилиш ишлари министрлиги ҳузурида сиёсий бошқармалар тузишга қарор қилди. Сиёсий бошқармалар сиёсий-оммавий ишларга раҳбарлик қиладилар ва мазкур муассасалар олдида турган вазифаларнинг амалга оширилишига ёрдам берадилар.

Пленум та'кидлаб ўтдики, партия марказий аппарати ва партия органлари аппаратининг тузулишини ўзгартириш соҳасидаги бу тадбирлар партия ичидаги демократияни кучайтиришга олиб келиши лозим. Партия ичидаги демократия партияни янада мустаҳкамлаш ва унинг олдида турган вазифаларни бажаришда муҳим воситадир.

Пленум партия сафларини текшириш тамом бўлганидан кейин бошланғич партия ташкилотлари бюроларидан тортиб уезд комитетларигача партия органларини сайлашга қарор қилди. Партия органлари сайлови танқид ва ўз-ўзини танқид шиори остида ўтказилиши керак.

Партия сафларини текшириш яқинда тугалланиши муносабати блан пленум партия а'золигига кандидатлар қабул қилабошлашга қарор қилди. Партия сафига кандидатлар қабул қилиш вақтида партиянинг ижтимоий составини яхшилашга, пролетар унсурларни қабул қилишга э'тибор берилиши лозим; энг яхши деҳқонлар — коллектив қишлоқ хўжаликларининг а'золари ва меҳнаткаш якка деҳқонлар, шунингдек халққа садоқатли интеллигенция вакиллари ҳам партияга қабул қилинади.

Қарорда айтилишича, мамлакат ичида ва жаҳон миқ'ёсида синфий кураш кескинлашганлиги партия олдига душманларнинг партия сафига суқулиб кириш учун урунишларига нисбатан, титочи жосуслар ва инглиз-америка империализми малайи бўлган бошқа кишиларнинг жиноий кирдикорларига нисбатан ҳушёрликни жуда ҳам кучайтириш вазифасини қўяди.

Қарорда партия маорифи мактабларининг ишини янада кучайтириш, партия пропагандасининг сифатини яхшилаш (айниқса қуйи ташкилотларда), партия кадрларини пропаганда ишларига кенг жалб қилиш зарурлиги уқдириб ўтилади.

Қарорнинг охирида уқдириб ўтилишича, партиянинг ташкилий ишларини яхшилаш юзасидан белгиланган тадбирлар партиянинг кучини оширишга, партия сафларининг бирлигини янада мустаҳкамлашга ёрдам бериши керак. Большевиклар партиясининг катта тажрибасига, улуғ Сталин та'лимотига амал қилиб, — дейилади қарорда, — биз мамлакатимизда социализм қуриш соҳасида партия олдида турган буюк вазифаларнинг партиямиз томонидан амалга оширилишини та'минлаймиз.

ЭРОН ҲУКУМАТИ МАМЛАКАТНИ АМЕРИКА ИМПЕРИАЛИСТЛАРИГА СОТМОҚДА

Эроннинг тескаричи ҳукумати америка империалистлари учун ўз мамлакатининг эшикларини кенг очиб қўйди. Эрон бош министри Саиднинг яқинда Эрон шоҳига топширган докладидан ма'лум бўлишича, ҳукумат халқнинг оғир аҳволини яхшилаш учун ҳечқандай чора кўрмади. Аммо Шахпурда, Буширда ва Бендер-Аббосда ҳарбий портлар қуриш учун жуда кўп маблағ чиқарди. 20 та янги ҳарбий аэродром қуриш мўлжалланган. Мавжуд аэродромлар эса кенгайтирилмоқда. Ахвазда империалистларнинг эҳтиёжлари учун аэродром қуришга ҳам қарор қилинган. Бу аэродром Ўрта Шарқда энг йирик аэродром бўлади. Портлар блан мамлакатнинг йирик шаҳарлари ўртасида ҳарбий стратегик йўллар қурилади.

Бу қурилишларнинг ҳаммасини «етти йиллик план» асосида амалга ошириш мўлжалланади.

Эрон манба'ларидан шу нарса ма'лумки, шоҳ Америкада бўлган вақтида Уолл-стритдаги корчалонлардан 300 миллион доллар миқдорида қарз сўраган. Америка империалистлари бу қарз эвазига Эрондаги нефть конларини ўз ихтиёрларига топширишни ва Трансэрон темир йўлини 30 йилга ижарага беришни талаб қилганлар.

Ба'зи хабарлар бу шартларнинг қабул қилинганлигини кўрсатади.

(«Мустаҳкам тинчлик учун, халқ демократияси учун!» газетасининг 1950 йил 3 февральдаги сонидан).

Вьетнамнинг французлар оккупациясидаги районларидан босмачиларча хуруж қилган гоминдан қўшинлари тор-мор келтирилди

ПЕКИН, 11 февраль. (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради: Халқ-озодлик армияси қўшинлари Вьетнамнинг французлар оккупациясидаги районларидан Гуанси вилоятининг ғарби-жанубий қисмига ўтган 6000 га яқин гоминдан солдат ва офицерларини икки кунлик жанглардан кейин қуршаб асир олдилар. Асир олинганлар орасида 17-нчи гоминдан армия группасининг қўмондони Лю Цзя-шу ҳам бор.

Вьетнамнинг французлар оккупациясида бўлган районларига қочган Лю Цзя-шу ва унинг қўл остидаги қўшинларнинг қолган-қутганлари 1 февральда француз ма'мурларининг ёрдами блан Шуйкоу ва Пинер довонлари орқали Гуанси вилоятининг ғарби-жанубий чегарасида хуруж қилган эдилар. Халқ-озодлик армияси қўшинлари Пинэр довони районида уларни дарҳол қуршаб олдилар ва икки кунлик жангларда уларни тамомила тор-мор қилдилар.

Асирлар орасида гоминданнинг олий офицерлари кўп, шу жумладан 17-нчи гоминдан армия группаси штаби бошлиғининг ўринбосари, дивизия командири ва дивизия командирининг ўринбосари бор. Жанг вақтида юзинчи гоминдан армиясининг қўмондони Ду Тин ярадор қилинди.

Хитой денгизчилари гоминдан блан алоқани узмоқдалар

ШАНХАЙ, 11 февраль. (ТАСС). Матбуотнинг билдиришига қараганда, Англияда та'лим олган гоминдан ҳарбий-денгиз флотининг олти матроси гоминданчилар блан алоқаларини узганликларини билдирдилар ва Хитой халқ республикасининг ҳарбий-денгиз флотида хизмат қилишни истаганликларини ма'лум қилдилар.

Америка Чан Кай-ши тўдасига ёрдам бермоқда

ВАШИНГТОН, 11 февраль. (ТАСС). Америка Қўшма Штатлари сенати Формозадаги Чан Кай-ши тўдасига ва Ли Син Маннинг қўғирчоқ «ҳукуматига» 1950 йил июнь ойининг охиригача «иқтисодий ёрдам бериш» тўғрисидаги қонун лойиҳасини ма'қуллади ва бу лойиҳани имзолаш учун Трумэнга юборди. Вакиллар палатаси 9 февральда шундай қонун лойиҳасини ма'қуллаган эди.

СССРнинг БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИДАГИ ДОИМИЙ ВАКИЛИ Я. А. МАЛИКНИНГ БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИ БОШ СЕКРЕТАРИ ТРЮГВЕ ЛИГА МАКТУБИ

НЬЮ-ЙОРК, 10 февраль. (ТАСС). СССРнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги доимий вакили Я. А. Малик Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари Трюгве Лига мактуб юборди. Мактубда қуйидагилар айтилади:

«Ҳурматли бош секретарь жаноблари!

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг атом қуввати комиссиясидаги Америка Қўшма Штатлари, Англия, Франция ва Канада вакилларининг Сиз томондан тарқатилган баёнотида шу йил 19 январьда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти атом қуввати комиссияси доимий а'золарининг 14-нчи маслаҳат кенгашида бўлган аҳвол нотўғри баён қилинади. Мазкур баёнот юз берган аҳвол тўғрисида нотўғри тасаввур берганлиги сабабли СССР делегацияси қуйидагиларни ма'лум қилишни зарур деб ҳисоблайди:

Америка Қўшма Штатлари, Англия, Франция ва Канада вакилларининг баёнотида атом масаласи юзасидан бошланган муҳим ва жиддий кенгашлар «Совет Иттифоқи вакилининг тутган йўли орқасида давом этмай қолди» дейилади. Бундай да'во нотўғри бўлиб, совет делегациясининг мазкур масалаларда тутган йўлини бузиб тасвирлайди. СССР вакилининг 1950 йил 19 январьда атом комиссияси доимий а'золарининг маслаҳат кенгашида қилган ва илова этилган баёнотлари ҳақиқий аҳвол қуйидагича эканлигини кўрсатади:

СССР вакили Хитой халқ республикаси Марказий халқ ҳукуматининг Хитойнинг ва хитой халқининг вакиллари бўлмаган гоминдан группаси вакилларини Бирлашган Миллатлар Ташкилоти органларидан чиқариш тўғрисидаги талабини қувватлади. Хитой халқ республикаси Марказий халқ ҳукумати бу тўғрида ўз фикрини билдирган эди.

СССР вакили шунга биноан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг атом қуввати комиссияси доимий а'золарининг маслаҳат кенгаши а'золари составидан гоминдан группасининг вакилини чиқаришни таклиф этди ва гоминдан группасининг вакили Хитой вакили бўлаолмаслигини та'кидлаш блан бирга, гоминдан группасининг вакили маслаҳат кенгашларида қатнашадиган бўлса, СССР вакили бу кенгашларда қатнашмайди деди.

Қўшма Штатлар, Англия, Франция ва Канада вакиллари Совет вакилининг бу таклифини рад этдилар. Бунинг натижасида СССР вакили тегишли баёнотини қилиб, маслаҳат кенгашидан чиқиб кетишга мажбур бўлди.

Шундай қилиб, атом комиссияси доимий а'золарининг маслаҳат кенгаши Америка Қўшма Штатлари, Англия, Франция ва Канада вакиллари ўз баёнотларида нотўғри тасвирлашга урунгани каби «Совет Иттифоқи вакили тутган йўл орқасида» эмас, балки ана шу тўрт мамлакат вакилларининг тутган йўли натижасида тўхтаб қолди. Бу мамлакатларнинг вакиллари атом масаласи блан шуғулланучи маслаҳат кенгаши составидан гоминдан группасининг вакилини чиқаришга унамадилар. Хитой халқ республикаси Марказий халқ ҳукуматининг расмий баёнотига хилоф суратда гоминдан группаси вакили Америка Қўшма Штатлари, Буюк Британия, Франция ва Канада ҳукуматлари вакилларининг ёрдамига таяниб, қонунга хилоф суратда мазкур маслаҳат кенгашида қолишга урунмоқда».

1950 йил 19 январьда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти атом қуввати комиссиясининг доимий а'зоси бўлган мазкур олти давлат вакилларининг маслаҳат кенгашида СССР вакилининг қилган икки баёноти мактубга илова этилган.

БУЛҒОРИЯДА ХАЛҚ МАЖЛИСИ ТИНЧЛИК ТАРАФДОРЛАРИ ЖАҲОН КОНГРЕССИ ДОИМИЙ КОМИТЕТИНИНГ МУРОЖААТИНИ ЯКДИЛЛИК БЛАН МА'ҚУЛЛАДИ

СОФИЯ, 11 февраль. (ТАСС). Булғория Халқ республикаси Халқ Мажлисининг кечаги мажлисида Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий комитетининг мурожаати муҳокама қилинди. Мажлисда якдиллик блан резолюция қабул қилинди. Резолюцияда бундай дейилади:

«Биз тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий комитетининг америка империалистлари раҳбарлиги остида зўр бериб тайёрланаётган янги урушга қарши курашни кучайтириш тўғрисидаги мурожаатини катта хурсандчилик блан табриклаймиз ва бу мурожаатга қўшиламиз. Янги уруш оловини ёқучиларнинг жиноий ниятларини қат'иян қоралаб, биз ўз сайловчиларимиз блан бирга барча сулҳпарвар кишиларнинг, барча жасур курашчиларнинг бутун дун'ёда яна уруш оловини ёқишга тайёрланаётган кишилар йўлига енгилмас ғов қуриш ҳаракатига тамомила қўшиламиз, халқимизни тинчликни ҳимоя қилиш учун, империалистик уруш оловини ёқучиларнинг маккор планларини фош этиш ва барбод қилиш учун курашга ҳамма кучқувватини сафарбар қилишга ва янада ғайрат блан ишлашга чақирамиз.

Биз улуғ Совет Иттифоқи блан қардошларча дўстликни янада қат'ият блан кучайтирамиз, Совет Иттифоқи мустаҳкам тинчликни та'минлайди, мамлакатимизнинг мустақиллигини ва суверенитетини муҳофаза қилади.

Биз уруш пропагандасига қарши, инглиз-америка империалистлари ва уларнинг агентлари тарқатаётган уруш ваҳимасига қарши барча сулҳпарвар халқлар блан ёнма-ён туриб бор кучимиз блан курашамиз, атом қуролини та'қиқлашни ва атом бомбалари запасларини йўқотишни, буюк давлатлар ўртасида Тинчлик битими тузилишини талаб қиламиз.

Социализм ва тинчлик ишига хиёнат қилган разил кишиларни, янги уруш оловини ёқучи империалистлар хизматига ўтган агентлар ва иғвогарларни, Югославиянинг миллий мустақиллигига хиёнат қилган Титони ва унинг атрофидаги босқинчиларни қоралаймиз.

Хоинларга қарши ва Югославияни тинчлик ҳамда демократия лагерига қайтариш учун қаҳрамонларча курашаётган қардош югослав ишчилар, деҳқонлар ва интеллигентларга халқимиз номидан қизғин хайрихоҳлик билдирамиз.

Тинчлик учун курашучи ташкилотларга қарши империалистик йиртқичлар томонидан қўлланилаётган фашист террорчилик методларига қарши халқимиз номидан қаттиқ норозилик билдирамиз. Империалистик йиртқичлар тинчлик учун курашучи ташкилотларни та'қиб қилмоқдалар. Империалистик йиртқичлар қурол-яроғ тайёрлаётган ва бу қурол-яроғни Греция, Вьетнам, Малайя, Бирма, Индонезия, Жанубий Кореяда ва бошқа мамлакатларда уруш олиб бориш учун ўзларининг шерикларига юбораётган Америка Қўшма Штатлари империалистлари учун ишлашни истамай иш ташлаган ишчиларни қувғин остига олмоқдалар. Ишчилар империалистларнинг бу мамлакатдаги ишларга қурол кучи блан аралашувига қарши курашмоқдалар.

Биз барча сулҳпарвар халқларга ва барча тинчлик тарафдорларига мурожаат қилиб, уларни тинчлик ва халқлар ўртасидаги ҳамкорлик учун ҳормай-толмай курашаётган қудратли улуғ Совет Иттифоқи атрофида янада маҳкамроқ жипслашишга, империалистлар тайёрлаётган урушга қарши курашни янада кенгроқ миқ'ёсда кучайтиришга, тинчлик фронтини янада кенгайтиришга ва кучайтиришга чақирамиз, токи янги уруш оловини ёқучиларнинг жиноий, авантюристик планлари ана шу енгилмас ғовга дуч келиб чиппакка чиқсин.

Йўқолсин империалистлар ва уларнинг янги уруш оловини ёқишдан иборат жиноий планлари!

Тинчликнинг қудратли фронти яшасин ва мустаҳкамлансин!».

Демократик Германиянинг миллий фронти — тинчлик тарафдорлари жаҳон фронтининг бир қисмидир

ВИЛЬГЕЛЬМ ПИК ДОКЛАДИ

БЕРЛИН, 12 февраль. (ТАСС). Берлинда Германия Бирлашган социалистлар партияси матбуоти ходимларининг конференцияси бўлди. Конференцияда 200 дан ортиқ киши қатнашди. Германия Бирлашган социалистлар партиясининг раиси — Германия демократик республикасининг президенти Вильгельм Пик конференцияда партиянинг ва партия матбуотининг яқин орадаги вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Пик халқаро аҳволнинг, шунингдек Германиядаги аҳволнинг кескин тус олганлиги бу конференцияни чақиришни талаб этганлигини та'кидлади.

«Ма'лумки, — деди у, — аҳвол ана шундай кескинлашган бир пайтда партияни мустаҳкамлаш ва кенг халқ оммасини мақсадларимизни амалга ошириш учун курашга сафарбар қилиш соҳасидаги вазифамизни ҳали тўла бажарган эмасмиз.

Германия Бирлашган социалистлар партиясининг марказий правлениеси шу йил 1 январьда немис халқига атаб мурожаат чиқарди. Мурожаатда бу йилги энг муҳим вазифаларни кўрсатиб берди ва демократик Германия Миллий фронтини тинчлик тарафдорлари жаҳон фронтининг бир қисми сифатида ғоят кенгайтириш ва мустаҳкамлаш асосий вазифа деб кўрсатди.

Мен бу ерда бу вазифани партиянинг асосий вазифаси деб кўрсатишни истайман, чунки гап Германиянинг бирлиги учун, сулҳ шартномасини тузиш ҳамда оккупациячи қўшинларни олиб чиқиб кетиш учун курашни кучайтириш тўғрисида боради.

Уруш пропагандаси ва ҳарбий тайёргарлик кўрилаётганлиги муносабати блан тинчлик учун кураш, Германияни меҳнаткаш халқнинг қат'ий та'сир кўрсатишини та'минлай оладиган асосда ривожлантириш учун кураш, я'ни чин демократия учун ва меҳнаткаш халқнинг моддий аҳволини доим яхшилайдиган иқтисодий тараққиёт учун кураш олиб бориш лозим».

Бу вазифа, — деди Пик, — мумкин қадар тез ва яхшироқ ҳал этилиши лозим, чунки Ғарбий Германияда империалистик ғарб давлатлари томонидан кўрилаётган тадбирлар немис халқига катта хавф туғдирди. Бу тадбирлар Германиянинг ғарбий қисмини америка империализмининг мустамлакасига ва янги уруш плацдармига айлантиришга қаратилган.

Вильгельм Пик немис халқининг миллий манфаатлари блан ғарбдаги оккупациячи давлатларнинг манфаатлари бир-бирига тамомила қарама-қарши эканлигини кўрсатиб, бундай деди: бутун немис халқи ғарб давлатларининг асоратидан қутилганидагина ана шу қарама-қаршиликларни бартараф қилиш мумкин. Совет Иттифоқи раҳбарлигидаги тинчлик фронтини кучайтириш йўли блангина, халқ демократияси мамлакатлари блан ҳамкорликни кучайтириш асосидагина ғарб давлатларининг асоратидан қутилиш мумкин. Ана шу тадбирлар оккупациячи ғарб давлатларини ўз планларидан воз кечиб, Германиядан чиқиб кетишга мажбур этади.

Пик сўзини давом эттириб яна бундай деди:

«Бирлик ва тинчлик йўлида кураш олиб бориш учун жанговар фронт вужудга келтириш — энг биринчи вазифадир. Бу вазифани немис халқининг ўзи ҳал этиши лозим. Бу фронт бошқа халқларга қарши миллий фронт деб эмас, балки немис халқи орасида, уни эзучиларга қарши жанговар фронт вужудга келтириш ма'носида тушунилиши лозим. Ғарбдаги оккупациячи давлатлардан мадад олиб, ўзларининг эски та'сирларини тиклашга интилаётган немис монополиячилари ҳам ана шу эзучилар қаторига киради».

Пик 1950 йилги халқ хўжалик планини тўла ва ошириб бажариш партиянинг ва партия матбуотининг иккинчи асосий вазифаси деб кўрсатди.

Учинчи асосий вазифа, — деди у, — демократик тартибларни мустаҳкамлашдир.

Сўнгра Вильгельм Пик партия олдида турган вазифалар муносабати блан партия матбуотининг ролига тўхталиб ўтди.

Бухоро педагогика институтининг раҳбарлари ўринсиз мағрурланадилар

Мабодо, сиз Бухоро Давлат педагогика институтининг директори ўртоқ Т. Жўраевдан: «Институтда ишлар қандай?» деб сўрасангиз, ўртоқ Жўраев кабинетидаги пўлат сандиқни очади-да, ундан даста-даста делолар ва фахрий ёрлиқларни чиқариб олдингизга ташлайди.

— Марҳамат, мана бу рақамлар ва Олий Мактаблар касаба союзидан берилган ёрлиқларга қараб ишимизга баҳо беришингиз мумкин. Ишимиздаги муваффақиятларни айтиб тугатиш қийин...

Қоғозларга кўз югуртирар экансиз, сон-саноқсиз рақамлар ва дабдабали жумлаларни учратасиз.

«... Институт ишларини шундай қайта қурдикки, институт тарихи бундай бурилишни асло кўрмаган» ва ҳоказо.

— Ҳамма ишлар жойида денг?

— Жойида бўлганда ҳам қандоқ!

Дарҳақиқат, директорнинг бу жавобларидан сўнг яна нима ҳам дея оласиз?

Институтдаги ҳақиқий аҳвол ва фактлар блан чуқурроқ танишилса, жуда катта-катта камчиликлар мавжуд эканлиги ма'лум бўлади.

Даставвал, шуни айтиш керакки, сўнгги йилларда Бухоро педагогика институтида ҳартомонлама пухта, билимдон ўқитучи кадрлар тайёрлаш ишига жиддий э'тибор берилмай келинмоқда. Ўқиш сифати, студентлар ўртасидаги сиёсий-ғоявий тарбия ишлари қониқарли эмас.

Институтда студентларга берилаётган илм даражаси етарли эмаслигини институтни битириб чиқиб, ўрта мактабларда ишлаётган айрим кишиларнинг маданий ва илмий савиясидан кўриш мумкин. Институтнинг собиқ студентларидан, ҳозир Вобкент район, Халач қишлоқ советидаги тўлиқсиз ўрта мактабнинг директори бўлиб ишлаётган ўртоқ Жўраев бир соат қидириб, дун'ё сиёсий картасидан Шанхай шаҳрини топиб бера олмаган. Олот район, Бозорхўжа қишлоқ советидаги ўрта мактабнинг директори ва тарих ўқитучиси ўртоқ Расулевдан: «ер-сув ислоҳоти қачон бўлган», деб сўралганда, «1931 йилда бўлиб ўтди», деб жавоб берган. Шунингдек, яқиндагина институтни тамомлаб чиқиб, Свердлов район, Короли қишлоқ советидаги мактабда тил-адабиёт дарси бераётган Каримов, Ғиждувон район, Фришкент қишлоқ советидаги мактабнинг илмий мудири Б. Жўраев ўртоқлар ҳам ўз мутахассисликлари бўйича берилган саволларга нотўғри жавоб қайтарганлар, уларнинг жавобларидан ҳатто имлодан ҳам чаласавод эканликлари ма'лум бўлган. Ўртоқ Каримов тил-адабиёт ўқитучиси бўлгани ҳолда, **фармон** сўзини «пармон», **диренция** сўзини «дерексия», **«э'лон»**ни «илан», **чиқиб** сўзини «чиғеб» шаклида ёзади. Каримов сиёсий жиҳатдан ҳам чаласавод. У, марксизм-ленинизм классиклари асарларининг характерини ҳам билмайди. Шунинг учун ҳам Лениннинг 1902 йилда ёзилган «Нима қилмоқ керак» деган машҳур асари ҳақида сўралганда, у: «В. И. Ленин 1922 йилда (?!) «Нима қилмоқ керак» романини (?!) ёзди» деб жавоб берди. Мана бундай фактларни янча кўплаб келтириш мумкин.

Бундай ачинарли аҳвол институтнинг айрим ўқитучилари орасида мас'улиятни ҳис этмаслик натижасида, лекциялар сифатининг пастлиги, айрим фанларнинг юзаки ўқитилиши оқибатида келиб чиққан. Бу нарса институтда 1949 — 50 ўқув йилида ҳам давом этмоқда. Масалан, институтда марксизм-ленинизм асослари фанидан лекция ўқучи ўртоқ Худойбердиев ўз вазифасига ниҳоятда совуққонлик блан қарайди. У, бир кун аудиторияга кириб, студентларга: «Студент ўртоқлар! Бугун лекцияга тайёрланаолмадим, келинглар зачёт дафтарларингизга «Лекцияни тинглади, а'ло баҳо олди» деб ёзиб берақолай», дейишгача бориб етган. Ба'зи ўқитучилар лекцияларга тез-тез келмай қоладилар, ёки кечикиб келадилар. Бунинг натижасида давлат ўқув программаси тўла бажарилмайди. Шошма-шошарлик блан лекция ўқилгани учун, студентлар темаларни пухта ўзлаштираолмайдилар. Ўқитучилардан Бровкина, Ҳамроев, Эскин ва Ашуров каби ўртоқлар лекцияларга 20—25 минут кечикиб келишни «одат» қилиб олганлар. Институтда сиёсий иқтисоддан лекция ўқучи Пейрец, фалсафа фанлари кандидати Ҳамроев, тил-адабиёт факультетининг ўқитучиси Мирзаев ўртоқлар ўз лекцияларининг сифатига, дарснинг студентларга тушунарли бўлишига сира ҳам э'тибор бермайдилар. Бу ўртоқларнинг берган дарс соатлари фақат китоблардан узун-узун цитаталар, жумлалар ўқиб беришдан иборат бўлиб қолган. Бу «метод» ҳам албатта студентларнинг ўзлаштираолмаслигига, ўқув сифатининг ёмонлашишига, дарс мазмунининг саёзлашишига сабаб бўлади. Иккинчидан, педагоглар коллективи орасида сиёсий ўқиш, педагоглик ва илмий малакани ошириш юзасидан ҳечқандай иш олиб борилмайди. Мана шунинг натижасида, марксизм-ленинизм кафедрасининг мудири, ўқитучи А. П. Тетюшев, фалсафадан лекция ўқучи Ҳамроев, ўқитучилардан Эскин ва Пейрец ўртоқлар область партия комитети комиссияси а'золари тарафидан халқаро аҳволга оид берилган оддий саволларга ҳам жавоб беришга ожизлик қилганлар.

Институт дирекцияси ўқиш сифати, лекцияларнинг мазмуни блан мутлақо қизиқмай, ўқиш-ўқитиш процессига раҳбарлик қилмай қўйган. Институт директори Жўраев, унинг илмий ишлар бўйича ўринбосари Шодмонов ўртоқлар ва кафедра мудирлари лекцияларнинг мазмуни блан танишиш, содир бўлган камчиликларни тугатишга аҳамият бермай келмоқдалар. Институтнинг партия ташкилоти студентлар ва ўқитучилар коллективи ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни, большевистик ўз-ўзини танқидни кучайтириб юборишга бошчилик қилмаётир. Бунинг ўрнига, институтда ишдаги нуқсонларга бепарволик блан қараш, муросасозлик, ошна-оғайнигарчилик, қўлга киритилган айрим ютуқлар олдида эсанкираш, мағрурланиш кайфиятлари ҳукм сурмоқда.

Доҳиймиз ўртоқ Сталин биз—большевикларга ютуқлар олдида эсанкирамаслик, ўз ишимизга танқидий назар блан қараб, нуқсонларни ўз вақтида тугатиш ва олдинга қараб қадам ташлаш, янги-янги ғалабаларни қўлга киритиш лозим, деб та'лим беради.

Шунинг учун ҳам Бухоро Давлат педагогика институтининг раҳбарлари, ўқитучилар коллективи, Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги ҳамда область партия ва совет ташкилотлари институтда та'лим-тарбия ишларидаги жиддий нуқсонларни тугатиш, студентлар ва ўқитучилар ўртасида сиёсий-ғоявий тарбияни кучайтириш, ҳартарафлама чиниққан, пухта тайёрланган кадрлар етиштириб чиқариш каби мас'улиятли вазифага партия ва ҳукуматимиз талаб эттандек жиддий аҳамият беришлари керак.

С. КАРИМОВ.
«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

Ҳарбий жиноятчи Касахара тўғрисида «Акахата» газетасининг хабари

ШАНХАЙ, 11 февраль. (ТАСС). «Акахата» газетаси хабар беради: ҳарбий жиноятчи, бактериология урушининг асосий ташкилотчилари ва илҳомчиларидан бири, собиқ генерал-лейтенант Юкио Касахара Канагава вилоятидаги Фудзисава шаҳрида яшамоқда. Бу шаҳарда унинг косметика моллари магазини бор.

ХРОНИКА

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Александр Георгиевич Степенкони СССРнинг Покистондаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси қилиб тайинлади.

★

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Иван Николаевич Бакулинни бетоблиги сабабли СССРнинг Покистондаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси вазифасидан озод қилди.

Мас'ул муҳаррир: Ҳ. ҒУЛОМОВ.

ҚИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» — кундуз янги рангдор бадиий-ҳужжатли фильм **Янги Чехословакия**, кечқурун **Мишка-аристократ.**

«НАВОИЙ» — кундуз **Янги Чехословакия**, кечқурун **Сариқ ўргимчак уяси.**

«ИСКРА» — ҳамма залда **Берлиннинг таслим бўлиши** (1-нчи серия).

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 11 ва кундуз 2 да **Янги Чехословакия**, қолган сеансларда **Сариқ ўргимчак уяси.**

«ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — кундуз ва кечқурун **Сариқ ўргимчак уяси.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — бугун ва ҳар куни **катта цирк томошалари** ва арбитр **П. П. Бредихин** раҳбарлигида **классик курашлар.** Ўйин ораларида — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **П. Боровиков** қатнашади. Томоша кеч соат 9 да, кураш — кеч соат 10—45 минутда бошланади.

ОВОЗЛИ КИНО МЕХАНИКЛАРИ РЕСПУБЛИКА МАКТАБИ

рус ва ўзбек группаларига 1950 йил 5 мартгача

ЎҚУЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мактабга область кинолаштириш бошқармаларининг командировкаси блан қабул қилинади.

Мактабнинг адреси: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 200-нчи уй («Родина» кинотеатри ҳовлисида).

«ГЛАВКИНОПРОКАТ»НИНГ ЎЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИ

Республика кинотеатрларида кўрсатиш учун

ЯНГИ ЧЕХОСЛОВАКИЯ

деган янги рангдор бадиий-ҳужжатли фильм чиқарди.

Автор-режиссёр — **В. Беляев.**
Текст — **В. Полторацкийники.**
Композитор — **Я. Канр.**

Бу фильмни Қизил Байроқ орденли ҳужжатли фильмлар Марказий студияси ва «Чехословакия Давлатфильми» ишлаган. Москва-Прага, 1949 йил.

«Главкинопрокат» чиқарган.

Оржоникидзе район, Қибрай қишлоқ Советидаги Сталин номли колхозда туручи **Ёқубжон Раҳимовнинг** шу колхозда туручи София Эшонжоновадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Оржоникидзе район, 1-нчи участка халқ судида кўрилади.

Весна кўчасидаги 55-нчи уйда туручи **Ниёзхон Мадалиевнинг** 2-нчи Чимкент переулки, 14-нчи уйда туручи Саломат Нўмоновадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район, 7-нчи участка халқ судида кўрилади.

Лабзак кўчасидаги 135-нчи уйда туручи **Болтабой Шариповнинг** Чемпион кўчаси, 112-нчи уйда туручи Адиба Мирзаевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Москва район, 2-нчи участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, Алексеев кўчаси, № 8. РЕДАКЦИЯ БУЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 33468. Пропаганда бўлими — 31048. Маданият бўлими — 32036. Қишлоқ хўжалик бўлими — 34455. Саноат бўлими — 31226. Совет қурилиши бўлими — 31638. Маҳаллий ахборот бўлими — 37604. Мухбирлар бўлими — 31638. Хатлар бўлими — 32547. Э'лонлар бўлими — 37062. Секретариат — 34780 ва 33469. Коммутатор — 36334.
«Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси.
Нашр. № 1294 Р. 00832.